

Australian Government

Национална стратегија за негуватели (National Carer Strategy) 2024-2034 година

Подобрување на животот на неплатените негуватели во Австралија

ISBN: 978-1-921647-46-8 (Онлајн)

ISBN: 978-1-921647-29-1 (Печати)

Националната стратегија за негуватели 2024-2034 е лиценцирана според [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode)

URL на лиценцата: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>

Ве молиме припишете го на: © Комонвелт на Австралија ([Одделение за социјални услуги \(Department of Social Services\)](#)) [2024]

Забелешка:

- Ако креирате дериват на овој документ, Одделот за социјални услуги бара следново известување да се стави на вашиот дериват: Врз основа на податоците од Комонвелтот на Австралија (Одделот за социјални услуги).
- Добредојдени се прашања во врска со оваа лиценца или која било друга употреба на овој документ.
Ве молиме стапете во контакт со: менаџер на филијала, Филијала за комуникациски услуги (Communication Services Branch), Оддел за социјални услуги. Телефон: 1300 653 227.
Е-пошта communication@dss.gov.au

Известување за идентификување на други материјали или права во оваа публикација:

- Грбот на Комонвелтот на Австралија – не е лиценциран според Creative Commons, види <https://www.pmc.gov.au/honours-and-symbols/commonwealth-coat-arms>
- Одредени слики и фотографии (како што се означени) - не се лиценцирани според Creative Commons.

Признавање на земјата на домородците (Acknowledgement of Country)

Австралиската влада ги признава Абориџините и островјаните од Торес теснецот низ цела Австралија и нивната континуирана поврзаност со земјата, водата, културата и заедницата. Ние им оддаваме почит на старешините, минатите и сегашните.

Предупредување за содржината

Абориџините и житателите на островите од Торес теснецот се советуваат дека овој документ може да содржи слики од починати лица.

Помош и поддршка

Имајте предвид дека овој документ содржи информации што може да бидат вознемирувачки за читателите. Вклучува информации за искуствата на негувателите во Австралија и предизвиците со кои се соочуваат. Ако ви треба поддршка за да се справите со тешките чувства по читањето на овој труд, постојат бесплатни услуги кои ќе ви помогнат.

Carer Gateway

- Телефон **1800 422 737**, Понеделник до петок, од 8 до 17 часот за поддршка и услуги.
- Посетете го [Порталот на негуватели \(Carer Gateway\)](#).

Beyond Blue Support Service

- Телефон **1300 224 636**, 24 часа, 7 дена во неделата или разговарајте онлајн од 15:00 до 12:00 часот AEST (Австралиско источно стандардно време), 7 дена во неделата или посетете ја интернет страницата [Beyond Blue](#).

Lifeline Crisis Support

- Обезбедува поддршка ако се чувствувате преоптоварени, не можете да се справите со потешкотии или размислувате за самоубиство.
- Разговарајте со работник за поддршка во кризи по телефон **13 11 14**, 24 часа, 7 дена во неделата.
- Пораки на **0477 13 11 14** или разговарајте онлајн за поддршка, 24/7. Или посетете ја интернет страницата [Lifeline Crisis Support](#).

1800RESPECT

- За поддршка ако сте погодени од сексуален напад или домашно и семејно насилство или малтретирање.
- Телефон **1800 737 732**, 24 часа на ден, 7 дена во неделата, разговарајте онлајн 24 часа на ден, 7 дена во неделата или посетете ја интернет страницата [1800RESPECT](#).

13YARN

- Услугата на First Nations обезбедува културно безбедна поддршка за кризи. Јавете се на **13 92 76**, 24 часа на ден, 7 дена во неделата или посетете ја интернет страницата [13YARN](#).

Qlife

- Qlife обезбедува анонимна и бесплатна LGBTQIA+ поддршка и упатување за луѓето во Австралија.
- Јавете се на **1800 184 527**, отворено од 15 часот до полноќ, секој ден или посетете ја интернет страницата [QLife - Поддршка и препораки](#).

Open Arms Veterans (Ветерани со отворени раце) и Family Counselling (Советување за семејства)

- Како негувател на ветеран или ветеран кој е негувател, можете да се јавите на Open Arms за да дознаете каква поддршка и услуги се достапни за вас или вашите најблиски.
- Јавете се на **1800 011 046** или посетете интернет страницата [Open Arms - Veterans & Families Counselling](#).

eheadspace

- eheadspace е национална услуга за поддршка преку интернет и телефон за млади меѓу 12 и 25 години. Достапно од 9 часот наутро до 1 часот наутро AEST, секој ден.
- Јавете се на **1800 650 890** или посетете ја интернет страницата [Online & phone support | headspace](#).

Изјава од австралиските негуватели

Од цела Австралија:

Ние ја прифаќаме грижата како основна за животот: суштината на нашите врски.

Ги почитуваме нејзините многубројни форми, вградени во сродството и земјата на Абориџините и луѓето од островите на Торес теснецот, збогатени со луѓе со различно потекло и погледи.

Да се биде негувател значи да се биде партнер, член на семејството, сосед, пријател. Понекогаш не се сметаме себеси за негуватели. Тоа е нешто што само така го правиме.

Без разлика дали тоа е од љубов, традиција или потреба, нашите придонеси се од суштинско значење за секојдневниот живот.

Со генијалност и издржливост, негувателите ја одржуваат Австралија.

За да продолжиме, мора да бидеме препознаени и поддржани како поединци со свои потреби, кои се грижат за потребите на другите.

Тоа вклучува:

- млади негуватели кои од страв или срам прикриваат дека се грижат за членовите на семејството и другите.
- долговремени негуватели кои стареат во маќа, прашувајќи се кој ќе ги чува нашите најблиски.
- негуватели сместени меѓу генерации, честопати откажувајќи се од нашите односи, приходи и благосостојба.

Ваквите недостатоци не се наши како негуватели, туку наши како нација.

Кога нашите одговорности се споделуваат, нашата решителност и нашите заедници растат.

Бараме разбирање, поддршка и почит од нацијата за влијанието врз грижата, во сите нејзини форми, врз нашите животи.

Настојуваме да бидеме партнери со луѓето за кои се грижиме и со организациите кои ги поддржуваат и нив и нас. Оваа изјава ја даваме од јачината: ценење на предизвиците и наградите од грижата; знаејќи дека побарувачката за нас расте; верувајќи дека кога Австралијците се грижат еден за друг, ние цветаме.

Објаснување

Изјавата од Австралиските негуватели погоре беше развиена од посветена работна група за негуватели составена од членови од Советодавниот комитет за национална стратегија за негуватели (National Carer Strategy Advisory Committee), предводена од Lachlan Rowe. Авторот и академик Kim Huynh беше ангажиран да го изработи. Беше добиен вреден придонес од негувателите, луѓето за кои се грижат, уметниците, научниците, релевантните организации и членовите на австралиската јавност.

Водич за читатели

Документот ја прикажува Стратегијата во пет дела:

Тие заедно ја поставуваат сцената за тоа што сака да постигне Стратегијата и зошто.

Стратегијата ќе се испорача преку акциони планови и ќе се мери според рамката на резултатите. Пристапот за развивање на овие акциски планови и рамка за резултати е наведен во „Следни чекори“.

Во текот на Стратегијата ќе читате студии на случаи на негуватели од реалниот живот и цитати од негуватели споделени за време на активностите за консултации за Стратегијата.

За да го поддржите вашето разбирање за основите и развојот на Стратегијата и како се консултирале негувателите, можете да најдете придружни документи во додатоците.

Дополнително, можете да ги прочитате консултативните извештаи со негуватели и извештај заснован на евиденција што се користи за информирање на Стратегијата во [Националната стратегија за негуватели \(Strategy at National Carer Strategy\) \(dss.gov.au\)](https://dss.gov.au) и [Националната стратегија за негуватели \(National Carer Strategy\) | engage.dss.gov.au](https://engage.dss.gov.au).

Краток водич за јазикот

Во овој документ, „негувател“ и „неплатен негувател“ се користат како што е дефинирано во *Законот за препознавање на негувател од 2010 година (Carer Recognition Act 2010)* како заеднички термин за оние кои обезбедуваат неплатена нега, поддршка и помош за некој со попреченост, медицинска состојба, ментална болест или е изнемоштеност поради возраста. Негувателите кои добиваат финансиска поддршка како што е Carer Payment и/или Carer Allowance се вклучени во оваа дефиниција. Забелешка: поимите „негувател“ и „неплатен негувател“ може да не бидат препознаени, прифатени или признати од некои луѓе, вклучително и луѓето од Првите нации и оние од културно и јазично различни заедници (CALD).

Формалните негуватели и работниците за поддршка се оние кои обезбедуваат нега, поддршка и помош како платена услуга, како дел од волонтерски аранжман или како дел од обука или едукација за услуги за платена нега. Ваквите формални аранжмани за грижа не се во опсегот на оваа Стратегија. Повеќе информации за поддршката на австралиската влада за економијата на формалната нега може да најдете овде: [Грижа и поддршка на економијата – состојба на однесување | PM&C \(pmc.gov.au\)](#).

Ве молиме имајте предвид дека луѓето кои преземаат нормална секојдневна грижа за деца, без разлика дали се родител или не-родител, сродство, баба и дедо или во згрижувачки односи (каде што децата немаат дополнителни потреби за поддршка поради попреченост, медицински состојби или ментална болест) не се во фокусот на Стратегијата. Приспособена поддршка за оваа група негуватели може да се најде со стапување во контакт со советникот за баби и дедовци, згрижувачи и роднински негуватели во Одделот за социјални услуги на 1800 245 965. Други релевантни ресурси може да се лоцираат на [Веб-страница на Social Services](#).

Предговор на министерот

Секој ден, три милиони Австралијци се грижат за некого во нивните животи, како член на семејство, сосед или пријател. Тоа го прават не за пари, туку од љубов, добрина – или понекогаш потреба и обврска.

Неплатените негуватели даваат голем придонес не само за животите на луѓето за кои што се грижат, туку и за поширокото австралиско општество.

Сепак, знаеме дека премногу често придонесите на неплатените негуватели се занемаруваат, недоволно се ценети или едноставно не се разбираат.

Владата на Albanese се погрижи да работиме за да го промениме ова и дека негувателите се препознаени, ценети и овластени и во нивните улоги за грижа и во нивните сопствени животи.

За да помогнам во тој напор, како министер за социјални услуги, со гордост ја презентирам Националната стратегија за негуватели 2024–2034.

Стратегијата беше ко-дизајнирана со негувателите и обезбедува визија и основа за негувателите во Австралија да бидат поддржани во сите аспекти од нивниот живот.

Живото искуство на негувателите е во срцето на Стратегијата. Стотици негуватели ги споделија своите лични искуства во развојот на Стратегијата, со детали за барањата на грижата: љубовта, болката и жртвите.

Му благодарам на секој негувател кој го даде своето драгоцено време за да ни каже за предизвиците со кои се соочуваат и нивните искуства, за да можеме да работиме на подобра поддршка за неплатените негуватели.

Слушнавме од негувателите за потребата тековните услуги што се обезбедуваат низ Комонвелтот, државите и териториите да бидат полесни за навигација и подобро насочени за да се обезбеди поддршката што е потребна во вистинско време и вистинско место.

Слушнавме за предизвиците за балансирање на нивната улога на грижа со другите аспекти од нивниот живот, како што се работата или студирањето. Флексибилноста на работното место и во тоа како финансиската поддршка како што е Carer Payment е структурирана за негувателите може да направи голема разлика.

Оваа Стратегија нуди можност да се продолжи оваа работа. Ќе обезбеди рамка за ко-дизајнирање, развивање и испорака на пакет акции во следните десет години.

Стратегијата ги истакнува приоритетните области каде што ќе ги насочиме напорите и ќе донесеме позитивни резултати за негувателите. Ќе напредува и ќе ги поддржи позитивните промени за да се осигура дека негувателите ја имаат вистинската поддршка во вистинско време за да можат подобро да ја балансираат нивната улога на неа со сите аспекти од нивниот живот.

На крајот, Стратегијата нагласува дека благосостојбата на негувателите е исто толку важна како и благосостојбата на оние за кои се грижат. Нивниот придонес е неизмерен и поддршката на нивното тековно здравје, благосостојба и способност да учествуваат во сите аспекти на нивната заедница го заслужува нашето внимание и поддршка.

Да ја цитирам Изјавата од австралиските негуватели, развиена за оваа Стратегија: „Кога Австралијците се грижат еден за друг, ние цветаме“.

Amanda Rishworth

Почесниот. Amanda Rishworth MP
Minister for Social Services

Содржина

Изјава од австралиските негуватели	5
Водич за читатели	6
Краток водич за јазикот.....	6
Предговор на министерот	7
Вовед	9
Кои се негувателите и зошто се важни?.....	11
Што прави негувател?	14
Што е сооднос при неџа?.....	14
Зошто е важно да се препознаваат негувателите	16
Негувателите се разнолики	17
Зошто ни е потребна Стратегија.....	21
Она што го слушнавме	22
Кој ќе ја испорача Стратегијата	25
Национална стратегија за негуватели на една страница.....	27
Визија	27
Принципи	30
Цели	31
Приоритетни области на исходи	32
Следни чекори	40
Акции	40
Надгледување, евиденција и процена	40
ИСЕЧОК: Разновидност на негуватели	41
Додатоци	50
Додаток 1: Резиме на докази	50
Додаток 2: Речник	51
Додаток 3: Референци	54

Вовед

Во Австралија има **три милиони неплатени негуватели** кои обезбедуваат витална поддршка на членовите на семејството, пријателите и најблиските секој ден.

Важно е да се препознае критичната улога на негувателите во општеството и длабокиот придонес што тие го даваат во животот на луѓето за кои се грижат.

Националната стратегија за негуватели (Стратегијата) ги поставува **насоката и курсот** за нашите колективни напори да поттикнеме позитивни промени за негувателите.

Ова е визијата на Стратегијата за негувателите:

Австралиска заедница во која сите негуватели се препознаени, ценети и овластени со поддршката што им е потребна за целосно учество во општеството и исполнување на нивната улога на негуватели.

Стратегијата ги признава и ги почитува сите негуватели. Грижата често не е избор и може да наметне значителен товар, особено на младите негуватели. Стратегијата е обликувана на евиденција и ќе поддржи подобро донесување на одлуки за политиките и програмите кои влијаат на негувателите. Стратегијата објаснува каде Австралиската влада ќе им даде приоритет на своите напори за поддршка на негувателите и нивната благосостојба.

На само 9 години, Лејла стана млада негувателка за нејзината мајка која боледува од повеќе болести. Сега на 17-годишна возраст, Лејла продолжува да се издигнува над предизвиците како силен застапник за младите негуватели:

“

”

„Навистина сакам луѓето да знаат што е млад негувател, наместо да ги гледаат зборовите и да мислат „Јас не сум тоа“. Сакам дефиницијата да биде широко позната“.

– Лејла, млада негувателка

Кои се негувателите и зошто се важни?

Трите милиони неплатени негуватели во Австралија играат витална улога во општеството, обезбедувајќи значителни социјални и економски придобивки за поединците, нивните семејства и пошироката заедница. Тие играат интегрална улога во здравствените и социјалните системи на нацијата, нудејќи критични, непризнаени придонеси.

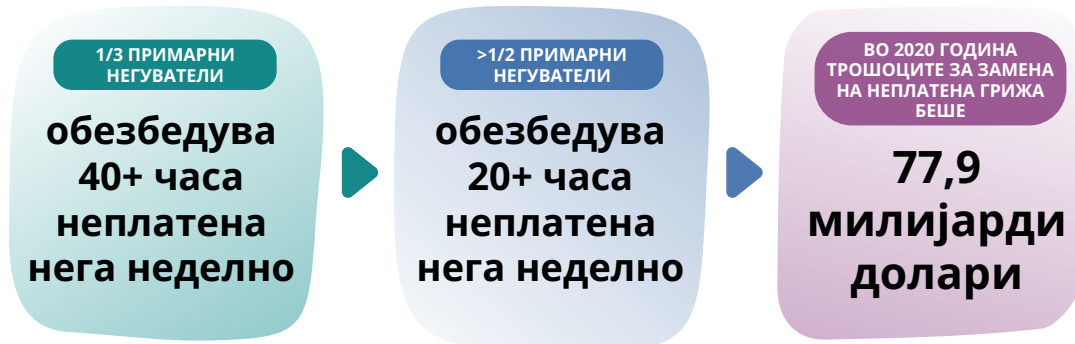
Важноста на негувателите не може да се прецени. Негувателите прават значајни лични жртви - откажувајќи се од кариера, социјален живот, образование и финансиска сигурност за да се грижат за другите. Ова често влијае на менталната и физичката благосостојба на негувателот.

Нивните напори го намалуваат притисокот врз системите за формално здравје и грижа за стари лица, а истовремено го подобруваат квалитетот на животот и независноста на оние за кои се грижат. Освен тоа, вештините што тие ги развиваат се пренесуваат на работната сила, што ја нагласува економската вредност на нивниот придонес.

Меѓутоа, како што старее населението на Австралија, се очекува бројот на Австралијци кои обезбедуваат неплатена нега драстично да се зголеми, што ја нагласува потребата од сеопфатен пристап за да се препознаат и да се поддржат нивните напори. Со признавањето, подигањето на свеста и препознавањето на негувателите, Австралија инвестира во повеќе од поединци - ја зајакнува отпорноста и одржливоста на целиот здравствен систем.

Во 2019 година, Deloitte Access Economics го процени придонесот на неплатената нега. Овие проценки се наведени во [Извештајот за Вредноста на неформалната грижа во 2020 година](#).

Извештајот, исто така, откри дека побарувачката за неформална грижа треба да се зголеми за 23% до 2030 година, но понудата на неплатени негуватели се очекува да порасне само за околу 17% во истиот период.

Негувател е лице кое обезбедува неплатена нега на лице на кое му е потребна дополнителна поддршка, а тоа може да биде партнер, член на семејството, пријател или сосед. Повеќето негуватели се жени. Негувателите доаѓаат од сите делови на општеството, вклучително и млади луѓе, па дури и деца. Луѓето стануваат негуватели на различни начини. Понекогаш почнуваат да помагаат некому на мали начини и улогата се зголемува со текот на времето. Други имаат дете родено со попреченост на кое му е потребна дополнителна поддршка. Понекогаш тоа се случува ненадејно, поради несреќа или болест. Негувателите можат да бидат на која било возраст. Секој може да стане негувател во секое време.

[Анкетата за попреченост, стареење и негуватели \(SDAC\)](#), ги опишува негувателите според нивото на поддршка што ја обезбедуваат:

- Примарните негуватели се класифицирани како луѓе на возраст од 15 години и повеќе кои обезбедуваат најмногу неформална помош со основните активности на мобилност, грижа за себе и комуникација. Нивните животи честопати се значително под влијание на нивната улога негуватели.
- Секундарните негуватели се класифицирани како луѓе на возраст од 15 години и постари кои обезбедуваат нега со најмалку една од основните активности, најмалку еден час неделно, но тие не го обезбедуваат најголемиот дел на негата (т.е. не се примарен негувател).
- Други негуватели се оние луѓе на која било возраст кои обезбедуваат каква било друга неформална нега (т.е. тие не се примарен негуватели и не се секундарни негуватели).

SDAC откри дека во 2022 година, од примарните негуватели, кои живеат во домаќинства:

3,4% ја опишале својата сексуална ориентација како геј или лезбејка, бисексуалец или кои користеле различен термин како асексуалец, пансексуалец или квир (LGBTQIA+)

12,7% дома главно зборувале јазик различен од англискиот

29,9% се родени во странство

24,2% живееле во област со најголема социо-економска неповолна положба (ABS, 2022)

Што прави негувател?

Со поддржката, завземањето за нив и поткрепата на луѓето за кои обезбедуваат грижа, негувателите се суштински и важен дел од австралиската заедница.

Негата често значи да му се помогне на некого во нивните секојдневни активности. Вообичаено, тоа е обезбедување физичка и лична нега како туширање, облекување, тоалет, хранење и поддршка на мобилноста како што се кревање и обезбедување транспорт. Може да вклучи и помагање на корисниците на нега да управуваат со нивните работи, како што се: организирање и присуство на состаноци и социјални активности, помош во банкарството и финансиите и справување со неочекувани ситуации и итни случаи. Може да вклучува и задачи како нега на рани или управување со лекови. Поважно, тоа често вклучува обезбедување на витална емоционална и социјална поддршка.

Негувателите обезбедуваат поддршка дополнително, и често наместо платената поддршка. Тие често се вклучени во обезбедувањето, координирањето и надгледувањето на испораката на платената поддршка. Негувателите често имаат важна историја и знаење за околностите и искуствата на луѓето за кои се грижат, што може да биде драгоцено за оние кои обезбедуваат платена поддршка. Во многу случаи, придонесот на "негувателите" за пренесување на овие информации може да биде од витално значење за да се обезбеди соодветна здравствена заштита, третман и поддршка.

Преземањето улога на нега е важна и влијателна обврска која често се прави во контекст на ограничени алтернативни опции.

Што е сооднос при нега?

Секоја ситуација на нега е уникатна. Односите при нега може да бидат долгорочни - како што е грижата за лице со интелектуална или физичка попреченост, хронична ментална болест; или краткорочно - како на пример грижа за лице кое се соочува со болест или повреда или му треба нега пред крајот на животот. Односите при нега може да бидат и епизодни - како што е грижата за лице со спорадични симптоми на болка од хронична болест или лошо ментално здравје.

Корисниците на нега може да вклучуваат лица со попреченост, луѓе кои живеат со хронична медицинска состојба, терминална болест, луѓе кои стареат или луѓе кои имаат ментално нарушување, вклучително и зависност од алкохол и други супстанции.

Односите при нега варираат во зависност од потребите на лицето(ата) за кои се обезбедува нега, и според индивидуалните потреби на негувателот и променливите околности. Може да има повеќе односи при нега кои придонесуваат за поддршка на поединецот. Членовите на семејството може да пружат различна поддршка или на друг начин да ја делат одговорноста за благосостојбата на личноста за која се грижат. Во други случаи, може да има само еден негувател кој сам ја исполнува улогата.

Според SDAC, во 2022 година, 3-те најчести причини што ги дале примарните негуватели за преземање на улогата на грижа биле:

**чувство за
семејство
одговорност
(64.7%)**

**Емоционална
обавеза
(47.4%)**

**способност
да се обезбеди
подобра нега од
кој било друг
(46.0%)**

Mariana е културно и јазично разновидна негувателка (CALD) која се грижи за нејзиниот сопруг, кој живее со мултиплекс склероза.

Таа почнала да обезбедува неџа пред 20 години:

“

*„Не знаев како да не бидам негувателка“, вели Mariana.
„Мислам, што да се прави? Имаш дете. Имаш маж; Толку многу го сакав. Тоа не беше нешто што го мислев: „дали сум негувателка?“
Бев сопруга, јас бев мајка, јас само бев“.*

”

– Mariana, CALD негувателка, над 65 години

Зошто е важно да се препознаваат негувателите

Грижата може да биде многу задоволувачка, но предизвикувачка одговорност, која често останува невидена и непризнаена. Грижата може да одземе време од другите аспекти од животот на негувателот. Честопати бара од негувателот да научи нови информации за дијагнозата или состојбата на лицето и да стекне нови вештини и знаења за да му овозможи да обезбеди најинформирана поддршка за лицето за кое се грижи. Грижата бара посветеност и доследност.

“

„Понекогаш, кога сте негувател, завршувате со губење на сопствените амбиции, работа, приход, финансиска сигурност, врски и способност да изберете што е правилно за себе, бидејќи вашите одлуки ќе влијаат на вашето дете и браќата и сестрите засекогаш.“

– Kerrie, примарна негувателка за нејзиното дете со попреченост

”

Преземањето улога на грижа влијае на квалитетот на животот на негувателот и слободата на избор. За некои луѓе, тоа може да значи откажување од други активности или одговорности, вклучително и можности за работа или студирање, што може значително да влијае врз животот на негувателот, физички, психолошки и финансиски. Тоа може да значи и прилагодување кон преземањето домашни задачи, помагање на некој да ги надмине своите потреби за нега и поддршка и други одговорности што вообичаено не ги преземале претходно. Ова може да значи дека за некои негуватели, обезбедувањето задоволување на сопствените потреби и одржување на нивната благосостојба може да биде предизвик. Одговорностите за грижа може да влијаат на целото семејство, ставајќи ги односите под стрес и создавајќи незадоволени потреби за другите членови на семејството, како што се браќата, сестрите и партнерите. За младите негуватели, потенцијалното влијание врз долгорочните животни можности бара дополнителен фокус.

“

„Се грижам 20 години, но не знаев дека сум негувател затоа што само се гледав себеси како син или сопруг, се додека лекарот не ме повлече настрана во болница и ме праша: „Како си ти самиот?“ и така го започнав моето патување за да се идентификувам со терминот „негувател“ и тоа ме наведе да најдам поддршка, образование и друштво“. – Анонимен негувател

”

Економскиот придонес што го даваат негувателите е значаен и го поддржува ефективното функционирање на здравствениот и системот за нега на стари лица. Дополнително, вештините што негувателите ги добиваат преку грижата се вредни и се пренесуваат на работната сила.

Негувателите се разнолики

Негувателите ја рефлектираат различноста на нашите заедници, може да бидат на речиси секоја возраст, разновидни по пол, живеат на различни локации и доаѓаат од различни културни и социо-економски групи. Ова ги вклучува луѓето од Првите нации, негуватели од културно и јазично различни заедници - вклучително и оние од мултикултурно, имигрантско, различно расно и етничко потекло и бегалско потекло, негуватели во рурални и оддалечени локации, негуватели на ветерани, негуватели кои се идентификуваат како членови на LGBTQIA+ заедниците, млади негуватели (под 25 години) и постари негуватели (65 години и повеќе), невродивергентни негуватели и негуватели со попреченост.

Австралискиот институт за семејни студии (AIFS, 2024) констатираше дека негувателите од Првите нации, културно и јазично разновидните и LGBTQIA+ заедниците се особено недоволно признати и недоволно идентификувани во збирките на податоци.

Некои луѓе кои обезбедуваат нега не секогаш се идентификуваат себеси како негуватели. Овие „скриени“ негуватели можеби не се свесни или не бараат услуги за поддршка. AIFS забележува дека „постојните податоци за нега може значително да ја потценат големината на групата“.

Исто така, постои јаз во податоците за негуватели на луѓе кои се погодени од траума, како што се ветерани, бегалци и лица кои први реагираат (на пр. полицаја, болничари).

Негувателите може да не се идентификуваат како негуватели поради низа причини, вклучително и културна обврска или вистинска или претпоставена стигма поврзана со улогата на грижата или за личноста за која се грижат, или затоа што сметаат дека зборот не ја опишува соодветно нивната врска.

Њисси станала негувателка како млада личност и останала негувателка во текот на нејзиниот возрасен живот. И на неа и треба нега. Таа моментално се грижи за нејзиниот стар татко, партнер во палијативна нега, партнер со невродивергенција и нејзиниот возрасен син кој има аутизам. Таа е членка на LGBTQIA+ заедницата.

„Само продолжи“, вели Њисси. „Затоа што мораш. И тоа може да биде многу тешко за некои луѓе“.
– Њисси, LGBTQIA+, негувателка со попреченост

“

”

Интерсекционалност на негувателите

Мора да се признае интерсекционалноста на негувателите. Дополнителните бариери, предизвиците и дискриминацијата што го доживуваат негувателите е зголемена за оние со преклопувачки идентитети како што се етничка припадност, култура, религија, возраст, сексуална ориентација, родов идентитет, попреченост, невродивергенција и социо-економски статус.

Иако секоја група опфаќа богата лепеза на идентитети и искуства, од суштинско значење е да се препознае дека многу поединци може да припаѓаат на повеќе од една заедница, соочувајќи се со единствени предизвици кои произлегуваат од пресекот на нивните повеќекратни преклопувачки идентитети. Ова истражување не само што го продлабочува нашето разбирање за нивните вкрстувачките патувања, туку и фрла светлина врз виталната важност на вклучувањето во искуството на негувател.

Знаејќи го ова, од суштинско значење е да се усвои интерсекциски пристап кон дизајнот на политиките и услугите. Ова вклучува развој на инклузивни ресурси кои ќе соработуваат со сите заедници за да се осигура дека различните негуватели се чувствуваат потврдени во сите аспекти на нивниот идентитет. Стратегиите за препознавање и вклучување на различни негуватели треба да бидат јавно промовирани и широко достапни, за да им се помогне на сите негуватели да се чувствуваат сигурни дека можат да пристапат до поддршката што е психолошки безбедна, информирана за траумите и персонализирана за потребите на негувателот.

Понатаму ги истражуваме искуствата и предизвиците на негувателите во
Исечок: Разновидност на негуватели.

Зошто ни е потребна Стратегија

Австралија ги поддржува оние на кои им е потребна грижа преку значително финансирани системи за поддршка како што се социјалното осигурување, грижата за стари лица, Националната шема за осигурување за попреченост (NDIS), здравствениот систем и поддршката на ветераните. Како општество, треба да признаеме дека негувателите имаат свои потреби и аспирации, кои исто така бараат поддршка. Грижата е важен и природен дел од нашите животи. Придонесот на неплатените негуватели ја зајакнува ефикасноста и ефективноста на овие системи на услуги и обезбедува неопходна дополнителна поддршка кога платените часови не можат да ги задоволат потребите на една личност. Ова им овозможува на оние во нашата заедница на кои им е потребна помош да живеат подобар живот и да ја подобрат својата благосостојба.

Негувателите ни кажаа:

- Ниските нивоа на свест на заедницата за негувателите, и што е грижа (вклучително и меѓу здравствените и професионалците на здруженото здравство), придонесува за недостаток на идентификација во заедницата и ниски нивоа на самоидентификација од страна на негувателите, а сето тоа може да доведе до одложување на пристап до поддршка или небарање поддршка до време на криза.
- Поддршката и услугите за негувателите може да бидат тешки за пристап и навигација и може да не бидат ефективни или соодветни за целта.
- Улогата на грижата влијае на здравјето, безбедноста и финансиската сигурност на негувателите. Физичката и менталната благосостојба може да бидат засегнати, а за некои негуватели и до степен на „исцрпување“.
- Негувателите кои се родители на дете или возрасен со дополнителни потреби споделија дека влијанијата од нивната улога на грижа често се доживотни.
- Некои млади негуватели обезбедуваат прекумерно ниво на грижа, што влијае на нивното образование, социјално учество, физичка и ментална благосостојба.
- Недостигот од персонал во секторот за платена нега и поддршка, барањата за обука и прашањата за задржување имаат влијание врз неплатените негуватели.

Претходната Национална стратегија за негуватели (National Carer Strategy) беше лансирана во 2011 година и беше во паралела со Националната стратегија за попреченост (National Disability Strategy) 2010-2020 година и, во врска со *Законот за Препознавање на негувател (Carer Recognition Act) од 2010 година*, беше дел од Националната рамка за препознавање на негувател на австралиската влада (Australian Government's National Carer Recognition Framework). Стратегијата за 2011 година беше заменета во 2015 година со започнувањето на Интегрираниот план за услуги за поддршка на негуватели (Plan for Carer Support Services) (познат како Carer Gateway).

Од објавувањето на претходната Стратегија, имаше значителни реформи во главните системи за услуги кои обезбедуваат лица со потреби за поддршка, вклучувајќи го и вклучувањето на NDIS, австралиската стратегија за попреченост (Australia's Disability Strategy) 2021–2031 (ADS), Кралската комисија за попреченост (Disability Royal Commission) и реформите за нега на стари лица кои после Кралската комисија за нега на стари лица (Aged Care Royal Commission). Зголемениот фокус на планирањето и испораката на услуги насочени кон личноста го менува начинот на кој формалните услуги за поддршка имаат интеракција со луѓето кои ги користат, нивните семејства, пријатели и старатели. Ова влијаеше на негувателите кои го поддржуваат лицето за кое се грижат да пристапи до услуги и системи.

Министерот за социјални услуги повлече истрага за признавање на неплатени негуватели до Постојаниот комитет за социјална политика и правни прашања (Комисијата) на Претставничкиот дом на 13 јуни 2023 година. Во март 2024 година, Комитетот го поднесе својот извештај насловен [Препознавање, вреднување и поддршка на неплатените негуватели – Парламент на Австралија \(aph.gov.au\)](#). Комитетот ги испита предизвиците со кои се соочуваат неплатените негуватели и опциите за реформи. Извештајот содржеше 22 препораки, вклучително и потреба од зголемен фокус на групите на малцинствата, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на, негуватели од Првите нации, културно и јазично различни негуватели и млади негуватели. Извештајот, вклучувајќи ги неговите основни податоци и евиденција, и неговите препораки се земени предвид како дел од развојот на оваа Стратегија.

Оваа Стратегија дава можност да се прегледа како ние моментално ги поддржуваме негувателите, што функционира и што ни треба за подобра поддршка на негувателите, сега и во иднина.

Со поттикнување на заедница која се залага за ментално здравје, финансиска одржливост и квалитетни услуги, Австралија не само што инвестира во иднината на своите негуватели, туку и во силата и издржливоста на нацијата. Заедно, можеме да изградиме посветла, поинклузивна иднина каде што искуството на секој негувател ќе биде признаено и поддржано.

Она што го слушнавме

Кога разговаравме со негувателите, слушнавме многу видувања за улогата на грижа и за тоа како поддршката и услугите функционираат низ Австралија.

Слушнавме дека идентификацијата и препознавањето на негувателите е критична:

- Има ниски нивоа на свест во заедницата за негувателите и што е грижа. Ова придонесува за недостаток на самоидентификација на луѓето во улоги за грижа и недостаток на идентификација во заедницата (особено во условите за образование, обука и вработување).
- Експертизата на негувателите треба да биде вреднувана и препознаена од здравствената заштита и другите професионалци, вклучително и давателите на услуги.
- Треба да се препознае влијанијата што улогата на грижа ги има врз негувателот.

Негувателите имаат тешкотии да пристапат до поддршката што им е потребна:

- Негувателите треба да знаат како и каде да најдат информации и да пристапат до услугите. Ним им треба пристап до информации во почетокот на нивната улога за да стекнат знаења и да пристапат до поддршка и за нив и за личноста за која се грижат. Свеста за услугите и поддршката за негувателите како што е Carer Gateway треба да се подобри.
- Разбирањето и навигацијата низ различните системи до кои треба да пристапат негувателите одзема време и е сложено.

Негувателите ни кажаа за влијанието на грижата врз нивната благосостојба:

- Негувателите доживуваат емоционален стрес, анксиозност, депресија и замор од сочувство. Грижата има значително влијание врз целокупната психолошка благосостојба.
- Негувателите доживуваат пониски стапки на физичка благосостојба, често ставајќи приоритет на личноста за која се грижат пред нивните здравствени проблеми или одвојување време за физички вежби.
- Може да има значителни предизвици за пристап до одмор, често поради ограничената достапност, географската локација и културните бариери. Предизвиците за пристап до соодветен одмор се вообичаени, различни и сложени. Паузите за негувател треба да ги задоволат потребите на негувателот и на примателот на нега. Ова ги комплицира аранжманите, како што е потребата да се поврзе расположливиот одмор на негувател со одморот на примателот на нега, одбивањето на примателот на нега и способноста на услугите за замена на нега да ги задоволат високите потреби или културните барања на примателот. Ова не е помогнато од варијабилноста во разбирањето на она што може да го сочинуваат услугите за одмена за различни групи на негуватели.

Негувателите се различни и ги опфаќаат сите возрасти, потекло и култури, меѓутоа, знаеме дека различноста на негувателите не се препознава секогаш:

- Услугите треба да бидат културно безбедни и информирани за негувателите да пристапат до нив и да бидат соодветно поддржани.
- Службите треба да ја препознаат различноста на негувателите и како тоа влијае на нив во нивните улоги на негуватели.

Обезбедувањето нега може да има доживотно финансиско влијание врз негувателот. Негувателите ни рекоа дека им треба помош за да ги изградат своите капацитети и да ја заштитат својата иднина. Тоа вклучува:

- Да бидат поддржани за стекнување или развој на знаења и практични вештини за одржување на сопствената физичка, психолошка, емоционална и финансиска благосостојба.
- За оние негуватели кои сакаат или треба, да бидат поддржани да учествуваат или повторно да влезат во работната сила, образованието и/или обуката на начин кој одговара на нивните обврски за нега.

Дополнителни детали за процесот на консултации и резиме на евиденција се во **Додатокот 1.**

Негувателска улога на Diana еволуираше во централен дел на нејзиниот идентитет, влијаејќи на нејзината кариера и лични аспирации.

„Суспендирате малку од себе за да ја одработите улогата“

33

Diana верува дека иднината на грижата зависи од искористувањето на непроценливата експертиза на негувателите.

33

„Ако можеме да го почитуваме тоа и да пристапиме до тоа знаење, можеме да го шириме. Тоа не само што го гради нашиот капацитет - туку гради капацитет во целост“.

– Diana, негувателка на нејзиниот син со здравствена состојба

Кој ќе ја испорача Стратегијата

Негувателите не ја гледаат својата улога низ призмата на тоа која владина агенција испорачува услуга, а тоа не треба да го прави ниту австралиската влада. Стратегијата ќе поттикне координиран пристап низ Владата на Комонвелтот, за сеопфатна поддршка на негувателите. За да се осигура дека визијата на Стратегијата е реализирана, Комонвелтот ќе се обиде да работи со владите на државите и териториите кои ја делат одговорноста за испораката на услугите на кои се потпираат негувателите.

“

Има многу опции кои можат да се соберат заедно за да помогнат, но она што недостасува е лепилото да ги собере сите заедно за таа личност”

– Анонимен негувател

”

Да се поттикнат промените за негувателите и да се подобрат резултатите е заедничка одговорност на австралиската влада, нашите партнери за поддршка на негувателите и сите нивоа на власт. Ова вклучува соработка за разбивање на препреките помеѓу различни владини здравствени и негувателски агенции за да се реши дуплирањето на системите и процесите што ги принудуваат негувателите да се движат низ и преку повеќе системи.

Консултациите и другите придонеси за развојот на Стратегијата ја нагласуваат потребата за подобра соработка и координирање на напорите, за инвестирање и поефективна работа за да се постигне нашата визија за негувателите.

“

Се чувствувам како октопод кој мора да се движи низ повеќе различни организации или луѓе во иста организација” – Анонимен негувател

”

Повеќе информации за следните чекори за доставување промени за негувателите се наоѓаат во делот **„Следни чекори“** од оваа Стратегија.

Национален договор за затворање на јазот

Клучните предизвици наведени погоре може да бидат значително истакнати за негувателите од заедниците на Абориџините и островите од Торес теснецот. Зафаќањето со приоритетните области на исходот од Националната стратегија за негуватели ќе биде водено од приоритетните реформи на Националниот договор за затворање на јазот. Стратегијата поддржува искрени разговори и партнерства помеѓу претставниците на Првите нации и австралиската влада за да се осигура дека Стратегијата води до позитивни промени за подобрување на животот на негувателите на Првите нации низ целата земја. Стратегијата ја поддржува посветеноста за зголемување на обезбедувањето услуги преку Организациите контролирани од заедницата на Абориџините (Aboriginal Community Controlled Organisations) (ACCOs).

Живеењето во оддалечена област има свои препреки:

„Ограничениот пристап до услугите и основната грижа, предизвикот да се добие соодветно школување и здружени здравствени работници – сето тоа го отежнува патот до обезбедувањето на неа“

– Cat, негувателка за нејзиниот син во оддалечена област

Национална стратегија за негуватели на една страница

Визија

Австралиска заедница во која сите негуватели се препознаени, ценети и овластени со поддршката што им е потребна за целосно учество во општеството и исполнување на нивната улога на грижа.

Принципи

Ко-дизајнираните принципи ќе ја водат координацијата и испораката на политиките, поврзани со негувањето и политиките што влијаат на негувањето, програмите и иницијативите низ владините агенции на Австралија.

- **Сосредоточеност на негувателите:** Живото искуство на негувателите ќе биде вклучено во кодизајнот и копродукцијата на политики, поддршки и услуги за негувателите. Доживеаното искуство на негувателите ќе биде вклучено во процесите на проценка.
- **Базирано на евиденции:** политиките, поддршката и услугите на негувателите ќе бидат базирани на евиденции, а иновациите ќе се користат за справување со предизвиците што ги доживуваат негувателите.
- **Достапно, правично и инклузивно:** политиките, поддршката и услугите на негувателите ќе бидат инклузивни и приспособени да одговорат на потребите на негувателите, во сите фази на грижата, препознавајќи ја различноста на негувателите и важноста на културната и психолошката безбедност.
- **Поддржува лична компетентност:** дизајнот на политики, поддршка и услуги за негувателите ќе овозможи избор што им одговара.
- **Транспарентни и одговорни:** одделите на федералната влада ќе бидат одговорни во спроведувањето на Стратегијата и транспарентни во нивните процеси за подобро признавање и вреднување на негувателите.

Цели

Целите се резултатите што сакаме да ги постигнеме за негувателите.

- Негувателите се идентификувани, препознаени, почитувани и ценети.
- Негувателите се потпомогнати да имаат исполнет живот додека се ангажираат во нивната улога на нега.
- Поддржани се физичкото и менталното здравје, безбедноста, благосостојбата и финансиската сигурност на негувателите.

Приоритетни области на исходи

Приоритетните исходи се областите каде што ќе ги насочиме напорите за постигнување на визијата и целите на Стратегијата. Приоритетните исходни области не се нумерирани по важност. Тие се нумерирани за лесно реферирање.

1. Владата, заедницата и службите ги гледаат и ги ценат негувателите, ја препознаваат нивната експертиза и придонес и создаваат средина што ќе им овозможи на негувателите да се идентификуваат што е можно поскоро.
2. Негувателите можат да пристапат до поддршка, услуги и програми во вистинско време, вистинско место и на вистински начин.
3. Осигурување дека негувателите се способни да развијат знаења и вештини кога е потребно за да ја исполнат својата улога на нега.
4. Негувателите можат да пристапат и да учествуваат во вработувањето и образованието или обуката, вклучително и за подобрување на нивната финансиска благосостојба.
5. Негувателите имаат пристап до поддршки што ја чува нивната психолошка, физичка и социјална благосостојба.
6. Градење на базата на евиденција за негувателите за подобро да се разбере кои се негувателите, вклучително и нивната различност, какви се нивните искуства, што функционира за нив и зошто.

Следни чекори

- **Акција** – ќе се развијат акциони планови кои ќе ги вклучат досегашните повратните информации и теоријата на промени.
- **Мерење на успехот** - ќе се имплементира пристап на следење, евиденција и проценка што вклучува теорија на промени; рамка за резултати и рамка за следење и проценка.
- **Ко-дизајн** - гласовите и перспективите на негувателите ќе ја информираат и водат имплементацијата, следењето и прегледот на Стратегијата за да се осигура дека резултатите се испорачуваат и целите се исполнети.

Визија

Австралиска заедница во која сите негуватели се препознаени, ценети и овластени со поддршката што им е потребна за целосно учество во општеството и исполнување на нивната улога на неџа.

Зошто ни е потребна визија?

При развивањето на Стратегијата, негувателите ги споделија клучните предизвици со кои се соочуваат.

За многумина, недостатокот на препознавање на влијанијата на нивната улога на неџа врз нивните животи и животите на нивните семејства беше извор на значителна загриженост. Негувателите, исто така, го истакнаа недостигот на разбирање за потребата за неџа и поддршката што тие ги обезбедуваат за животите на примателите на неџа и општеството. Јазикот на „неформална“ и „неплатена“ грижа имплицира дека пружената грижа всушност не е суштинска за безбедноста и благосостојбата на примателите на неџа. За да се задржат луѓето да живеат во заедницата, неплатената грижа е од суштинско значење за да се зголеми платената неџа и да се одржуваат луѓето безбедни и здрави. Ова е случај дури и кога примателите на неџа се во болница или во резиденцијална неџа, каде што е потребна дополнителна поддршка.

Негувателите сметаат дека грижата и поддршката што ја обезбедуваат треба да бидат високо ценети како и испораката на формални, платени услуги за неџа. Негувателите придонесуваат неизмерно и на способноста на луѓето на кои им е потребна грижа да останат во заедницата, да живеат што е можно понезависно, и во економијата преку нивната улога на грижа, и тие сакаат овој придонес да биде признаен и ценет.

За да продолжат да ја исполнуваат оваа витална улога, негувателите ја изразија потребата за ефективна поддршка и зајакнување, со признание дека нивното човеково право на добар живот е еднакво на правата на оние за кои се грижат.

Негувателите сакаат помош во балансирање на нивната улога на грижа со другите важни делови од нивниот живот, за да можат целосно да учествуваат во општеството. Ова значи можности за работа, пристап до образование и обука, социјален живот и пристап до одмор и рекреација. Сите овие работи се важни за промовирање и одржување на благосостојбата.

Покрај управувањето со сопственото здравје и благосостојба, негувателите сакаат и пристап до потребните информации, знаења и вештини за поддршка на нивните улоги на неџа.

Како е создадена визијата?

Во духот на ко-дизајнот фокусиран на негувателите, изјавата за визија произлезе од длабоките консултации помеѓу Советодавниот комитет за национална стратегија за негуватели (Комитетот) и австралиската влада, потпирајќи се на она што го слушнавме од другите негуватели преку процесот на консултации. Комитетот е составен од претставници од секторот на негуватели и негуватели со доживеано искуство од различно потекло, сите избрани преку отворен процес за да се осигури дека искуствата и аспирациите на негувателите низ целата земја се рефлектираат во Стратегијата и нејзината сеопфатна визија. При изготвувањето на изјавата за визија, Комитетот, исто така, се повика на други извори на евиденција, како што е неодамнешната парламентарна истрага за признавањето на неплатените негуватели, извештаи и докази од австралиски организации за застапување на негуватели, како и меѓународни организации, стратегии и визии за негуватели.

Зошто е создадена нашата визија?

Визијата е кратка сеопфатна декларација за стремежот за иднината на неплатените негуватели во Австралија, што ја води стратешката насока на Владата за поддршка на животите кон кои се стремат неплатените негуватели. Визијата веќе го поддржа изготвувањето на новата Стратегија, со изразување јасна намера за нашите заеднички вредности на вклучување, признавање, ко-дизајн, правичност, безбедност и благосостојба. Негувателите ги споделија своите аспирации да бидат поддржани за подобра рамнотежа на нивната улога на неа во сите аспекти од нивниот живот, како што се образованието, обуката, учеството во работната сила и што е најважно, социјалната вклученост.

Како ќе ја постигнеме нашата визија?

Во развивањето и напредувањето на активностите за постигнување на оваа визија, ќе бидеме водени од збир на принципи кои го одразуваат она што сме го слушнале дека е важно за негувателите. Принципите утврдени во оваа Стратегија ќе го поткрепат дизајнот, развојот и спроведувањето на активностите.

Дејствата и нивното спроведување ќе бидат споделени со заедницата како што напредуваат.

Принципи

Овие принципи го одразуваат она што негувателите ни го кажале дека е важно за нив, кога заеднички дизајнираме начини како да ги поддржиме да учествуваат целосно во општеството, а истовремено да ги исполнуваат нивните улоги за грижа.

Принципите обезбедуваат основа за координација на политиките, програмите и иницијативите за негуватели низ владините агенции на Австралија.

Принцип	Што ќе правиме	Како ќе го направиме тоа
Центрирани на негата 	Вклучување на искуствата од негувателите во ко-дизајнот, копродукцијата, следењето и проценката на политиките, поддршката и услугите за негувателите.	Продолжување на барање, слушање и дејствување според перспективите на негувателите, вклучително и ангажирање со организации предводени од колеги и претставници од различни групи на негуватели. Фокусирање на она што тие ни кажуваат дека им треба. Флексибилност и реактивност кога ќе се променат околностите.
Базирање на евиденција 	Осигуреност дека политиките, поддршката и услугите на негувателите се базирани на евиденција и иновации, за да се одговори на предизвиците што ги доживуваат негувателите.	Фокусирање на градење и подобрување на базата на евиденција за подобра поддршка на развојот, имплементацијата и следењето на приспособени и одговорни поддршки и услуги. Овозможување на споделување на податоци и докази за употреба од страна на владите и заедниците за да се проценат интервенциите и ресурсите.
Достапен, правичен и инклузивен 	Осигурување дека политиките, поддршката и услугите на негувателите се инклузивни и приспособени да ги одразуваат потребите на сите негуватели, во сите фази на грижата, препознавајќи ја различноста на негувателите и важноста на културната и психолошката безбедност.	Користење податоци засновани на докази и доживеано искуство за креирање иновативни, достапни, приспособени и инклузивни услуги. Препознавање, почитување и олеснување во виталната улога на невладините организации во обезбедувањето поддршка и услуги.
Поддржува автономни личности и иницијативи 	Дизајнот на политиките, поддршката и услугите за негувателите ќе овозможи избор што им одговара.	Признание дека негувателите најдобро ги знаат нивните потреби и аспирации. Сите имаат уникатни односи, јаки страни, способности и ресурси, кои може да се променат со текот на времето. Ко-дизајнирање политики, поддршка и услуги за да се поттикнат и поддржат негувателите да ги најдат и пристапат до вистинските поддршки во вистинско време и да обезбедат идентификување и санирање на несаканите последици за негувателите.
Транспарентен и одговорен 	Одделите на федералната влада кои се одговорни за политиката или чија работа влијае на негувателите, ќе бидат одговорни во спроведувањето на Стратегијата и транспарентни во нивните процеси за подобро да ги препознаат и вреднуваат негувателите.	Следење, мерење и оценување при реализација на приоритетните области на исходот и постигнување на целите утврдени во Стратегијата. Вклучување на негувателите во континуираниот развој на активности и планови за имплементација за поддршка на реализацијата на визијата на Стратегијата.

Цели

Целите на Стратегијата се втемелени во сознанијата собрани од опсежни консултации и поткрепени со цврсти докази. Преку соработката со негувателите, давателите на услуги и засегнатите страни во заедницата, ги идентификувавме клучните теми и предизвици кои резонираат со заедницата на негуватели. Со усогласување на нашите цели со гласовите на оние кои се директно погодени, ние се осигуруваме дека нашиот пристап не само што е релевантен, туку и ефективен во поттикнувањето на поддржувачка средина за негувателите низ целата нација.

Заеднички развиени од негуватели, овие цели ги обезбедуваат сеопфатните цели што негувателите и австралиската влада сакаат да ги реализираат. Преку следење на подобрувањата во овие цели, ќе го мериме нашиот напредок кон постигнување на визијата на Стратегијата.

Цел	Како изгледа ова?
Негувателите се идентификувани, препознаени, почитувани и ценети.	Негуватели се: <ul style="list-style-type: none"> • способни да идентификуваат дека се во улога на грижа и можат да пристапат до информациите за поддршката што им е достапна • признаени од другите и консултирани, во врска со личноста/ите за кои се грижат • рано идентификувани и им се нудат патеки за информации до поддршка соодветни на нивните потреби • ценети се за нивната стручност, грижа и придонес.
Негувателите се потпомогнати да имаат исполнет живот додека се ангажираат во нивната улога на неа.	Негувателите имаат: <ul style="list-style-type: none"> • пристап до ресурси и обука за вештини што го подобрува безбедното и ефективно згрижување • пристап до форми на одмор кои се најрелевантни за околностите на различните негуватели и оние за кои се грижат • флексибилни и прилагодливи опции за учење преку образование и обука погодна за негувателите за поддршка на целите за личен и професионален развој • работни места каде што негувателите се вклучени и се добродојдени и ги прилагодуваат нивните обврски за грижа за да ги поддржат целите за вработување и финансиска сигурност.
Поддржани се физичкото и менталното здравје, безбедноста, благосостојбата и финансиската сигурност на негувателите.	Негувателите можат флексибилно да пристапат до помошта што им е потребна за поддршка на нивните: <ul style="list-style-type: none"> • физичка благосостојба и безбедност • психолошко здравје • социјална поврзаност • културен и духовен идентитет • финансиска сигурност.

Приоритетни области на исходи

Приоритетните области на исходи се таму каде што австралиската влада ќе ги насочи напорите за постигнување на целите и визијата на Стратегијата. Приоритетните области на исходите опфаќаат признавање и вредност, поддршка и зајакнување и благосостојба. Преку овие приоритетни области, ќе разгледаме кои активности можат да ги подобрат клучните предизвици со кои се соочуваат негувателите, како што се патиштата до информации, учеството на работната сила или образованието, пристапот до соодветен одмор, безбедност и благосостојба на негувателите.

Приоритетните исходни области не се нумерирани по важност. Тие се нумерирани за лесно реферирање.

Приоритетна област на исход 1: Владата, заедницата и службите ги гледаат и ги ценат негувателите, ја препознаваат нивната експертиза и придонес и создаваат средина што ќе им овозможи на негувателите да се идентификуваат што е можно поскоро.

Она што го знаеме

Негувателите често се занемарени од давателите на услуги и здравствените работници. Негувателите поседуваат вредна историја, контекст и знаење во врска со личноста/личностите што ги поддржуваат, што го обликува како тоа лице реагира на интервенциите и услугите за поддршка.

Потребна е подобра интеграција на улогата и функцијата на негувателот како поддржувач на критични одлуки, партнерство со тимовите за третман и нега за да се овозможат добри резултати.

Негувателите се недоволно признати во заедницата од различни причини, вклучително и поради општиот недостаток на свест во заедницата. Тие може да не се идентификуваат поради културни, врски или социјални причини. Негувателите можат да бидат „скриени“ поради бариери во дизајнот на услугите и несоодветноста на тековните пристапи за собирање податоци.

Многу луѓе кои обезбедуваат грижа за други не се идентификуваат или не го користат терминот „негувател“, вклучително млади негуватели, негуватели од Првите нации и културно и јазично различни заедници. Во некои заедници зборот „негувател“ може да не се преведува или ефикасно да се препознае на нивниот јазик.

Негувателите често не се идентификуваат или не бараат поддршка се додека не се во криза.

Жените се несразмерно застапени, често поради родовите норми и мажите се со помала веројатност да се идентификуваат како негуватели.

Грижата често се смета за важна културна одговорност во заедниците на Првите нации. Значителен дел се млади негуватели и/или обезбедуваат грижа од повеќе генерации.

Што ќе правиме

Ќе ја подобриме свеста за негувателите, улогите на грижата, влијанијата од поддршката на другите, достапноста на поддршката и услугите на негувателите преку стратешки и културно релевантни комуникации, фокусирајќи ги нашите напори на:

- допир до сите негуватели, особено оние од различно потекло, вклучително негуватели од Првите нации, млади негуватели, негуватели од културно и јазично различно потекло и оние од регионални и оддалечени локации
- работење на намалување на негативната стигма за грижата преку препознавање и подигање на свеста за вредниот придонес на негувателите во општеството
- фокус кон решавање на родовите стереотипи во грижата
- работење со оние кои се во односи со грижа за да се истражи и развие поинклузивен јазик за луѓето кои обезбедуваат грижа и поддршка за другите
- идентификација на клучните области на законодавството и политиките за преглед и справување со несаканите последици од политиката кои можат да влијаат на негувателите или дополнително да го ограничат нивниот избор
- партнерство со засегнатите страни на Првите нации, негувателите и секторот на негуватели, ќе работиме на зголемување на препознавањето и самоидентификацијата на негувателите на Првите нации.

Ќе соработуваме преку владата и секторот за грижа и поддршка за да ја подигнеме свеста за неопходноста и вредноста на експертизата и знаењето на негувателите и да утврдиме какво образование бараат другите професионалци за да го подобрат препознавањето и интеграцијата на негувателите како витален партнер за неа.

Ќе истражиме иновативни опции за да го трансформираме признанието и поддршката за негувателите.

Поддржани цели:

Негувателите се идентификувани, препознаени, почитувани и ценети.

Приоритетна област на исход 2: Негувателите можат да пристапат до поддршката, услугите и програмите во вистинско време, вистинско место и на вистински начин низ континуумот за грижа.

Она што го знаеме

Негувателите сакаат подобри информации за услугите и поддршката до кои можат да пристапат.

Некои негуватели не се свесни за услугите и поддршката што може да им бидат достапни.

Негувателите се соочуваат со неколку клучни предизвици кои влијаат на нивната способност да ги разберат и навигираат системите до кои треба да пристапат. Тоа вклучува:

- Комплексноста на овие системи, вклучувајќи ги и оние со кои треба да комуницираат во име на нивните приматели на неа, може да биде огромна.
- Недостатокот на јасни информации и ресурси скроени специјално за негувателите често ги остава да се чувствуваат неинформирани, изолирани и потенцијално изложени на ризик.
- Барањата од негувателите и нивната благосостојба во улогите за грижа може да го ограничат нивниот капацитет за истражување и ангажирање со достапните услуги.

Негувателите сакаат и имаат потреба од услуги и поддршка кои се лесни за наоѓање и лесни за пристап.

Негувателите постојано ја идентификуваа важноста од ангажирање со услуги кога и каде им се потребни и на начин кој е приспособен и одговара на различните потреби. Ова е особено важно за негувателите од културно и јазично разновидните заедници или заедниците на првите нации и негувателите со вкрстувачки карактеристики.

Младите негуватели доживуваат и дополнителни предизвици. Постои потреба да се осигура дека тие можат да постигнат развојни/достигнати важни фази заедно со нивните врсници и да не се преоптоварени со прекумерни обврски за грижа за нивната возраст. Поддршките треба да бидат соодветни и базирани на информации за безбедно да се доставуваат услуги до различни негуватели.

Многу негуватели не бараат помош додека не се најдат во позиција на криза. Ова често се должи на тоа што порано не се идентификуваат како негувател и/или не се свесни за услугите и поддршката што може да бидат достапни.

Воведувањето на Carer Gateway им помогна на многу негуватели. Повратните информации од некои негуватели покажуваат дека севкупно е подобрен пристапот до поддршка, но тоа не било случај за сите негуватели.

Помошта за навигација треба да биде достапна уште од првиот контакт на негувателот со системите и во текот на течението на грижата, особено кога негувателите се во криза и/или исцрпеност. Оваа помош треба да ги поврзе негувателите со соодветна поддршка и услуги достапни преку други системи.

Негувателите наидуваат на бројни пречки кога се обидуваат да пристапат до паузите од нивната улога на грижа преку опциите за одмор, кои се од витално значење за нивното здравје и за продолжување на нивните одговорности за грижа.

На негувателите им се потребни паузи за да се одморат, да управуваат со стресот или да се грижат за личните задачи. Ова може да значи различни работи за различни негуватели. На пример, ова може да биде краткорочна алтернативна нега или помош при задачи како што се готвење, чистење и извршување работи. Тоа може да значи повлекување или кратка пауза за да се даде приоритет на сопствената благосостојба за да продолжат да даваат поддршка на некој друг.

Достапноста на поддршката и услугите, особено грижата за одмена, е ограничена во регионалните и оддалечените региони. Негувателите на Првите нации се особено погодени од ова прашање кое е изразено во оддалечените заедници.

Услугите за одмена често се многу барани и имаат ограничена достапност, што можеби не е во моментот кога е потребна поддршка.

Некои опции можеби нема да ја понудат приспособливоста потребна за да одговараат на специфичните барања на поединечните негуватели или на луѓето што ги поддржуваат, што го отежнува пребарувањето за соодветна услуга.

Што ќе правиме

Ќе работиме со релевантните владини агенции, негуватели и секторот за поддршка на негуватели за да ги подобриме патиштата за информации и упатувањата и да ги насочиме процесите за пристап до поддршката и услугите. Ова ќе значи дека е достапна рана интервенција и поддршка за да им се помогне на негувателите да пристапат до информациите потребни за да направат информиран избор.

Ќе работиме со негувателите, секторот за поддршка на негувателите, релевантните владини агенции и организациите контролирани од заедницата за да ги истражиме и кодизајнираме опциите за помош во навигацијата за поддршка на негувателите.

Ќе промовираме поддршка на негувателите за заедницата.

Ќе настојуваме да се надоврземе на тековната поддршка за да го подобриме изборот на услуги и даватели на услуги и да обезбедиме поголем избор и флексибилност во приспособена, културно безбедна поддршка и услуги.

Ќе ги разгледаме и подобриме услугите понудени преку Carer Gateway за подобра поддршка на различните негуватели.

Во соработка со негувателите и секторот за поддршка на негувателите, ќе идентификуваме, дизајнираме и имплементираме тековни решенија за пофлексибилни и достапни услуги за одмор и друга поддршка за негувателите, поврзани со решенија за примателите на нега кога е потребно.

Ќе работиме со други системи за услуги, како што се грижата за стари лица и NDIS, за да се залагаме дека услугите што обезбедуваат поддршка за примателот на нега се дизајнирани и испорачани на начин што ги зема предвид потребите на негувателите и односот со грижата.

Ќе се грижиме службите за поддршка да препознаат дека младите негуватели имаат различни потреби.

Поддржани цели:

Негувателите се идентификувани, препознаени, почитувани и ценети.

Негувателите се потпомогнати да имаат исполнет живот додека се ангажираат во нивната улога на нега.

Поддржани се физичкото и менталното здравје, безбедноста, благосостојбата и финансиската сигурност на негувателите.

Приоритетна област на исход 3: Осигурајте се дека негувателите се способни да развијат знаења и вештини кога е потребно за да ја исполнат својата улога на грижа.

Она што го знаеме

Негувателите можеби ќе сакаат да ги зголемат своите знаења и вештини за да овозможат обезбедување на ефикасна и безбедна поддршка за нивниот примател на нега и, исто така, да ја одржат сопствената благосостојба. Ова вклучува обука за рачно ракување, финансиска/правна писменост, нега на рани, управување со лекови и обука за ментално здравје.

Можеби ќе бидат потребни обуки и развој бидејќи се менуваат околностите, како што се стареењето, ослабување на нивното здравје и благосостојба или други членови на семејството бараат зголемена поддршка.

Негувателите имаат потреба од постојан пристап до библиотека со ресурси, можности за обука, ресурси за ментално здравје и поддршка од колеги. Дополнително, вештините за управување со времето и грижата за себе им овозможуваат на негувателите да дадат приоритет на сопствената благосостојба, а истовремено ефективно да ги поддржуваат оние што се грижат за нив. Со поттикнување на екосистем на негувател кој ја вреднува и нивната улога на грижа и личниот живот, негувателите можат да постигнат поздрава рамнотежа и да го подобрат нивниот севкупен квалитет на живот.

Постојаниот пристап до усовршување за прилагодување на овие промени треба да биде на располагање и достапен за сите негуватели.

Што ќе правиме

Ќе идентификуваме соодветна обука за поддршка на негувателите за да ги изградат знаењата и вештините што им се потребни за да ја исполнат нивната улога на грижа и да истражуваат подобри начини за поврзување на негувателите со овие ресурси.

Ќе го поддржиме развојот на информации за патиштата до други релевантни обуки и развој на вештини достапни за негувателите.

Обуката треба да биде културно безбедна и базирана на информации за да се почитуваат потребите на различните негуватели, користејќи ентитети за обука контролирани од заедницата информирани од колеги, особено за негуватели од Првите нации и негуватели од културно и лингвистички разновидни и LGBTQIA+ заедници.

Поддржани цели:

Негувателите се потпомогнати да имаат исполнет живот додека се ангажираат во нивната улога на нега.

Поддржани се физичкото и менталното здравје, безбедноста, благосостојбата и финансиската сигурност на негувателите.

Приоритетна област за исход 4: Негувателите да можат да пристапат и да учествуваат во вработувањето и образованието или обуката, вклучително и за подобрување на нивната финансиска благосостојба.

Она што го знаеме

Обезбедувањето неџа на друго лице често значи дека негувателите треба да ја напуштат работата или образованието, а за некои тоа може да биде долг за временски период.

За многу негуватели, ова влијае на нивната способност да најдат вработување. На негувателите можеби ќе им треба поддршка за да го подобрат нивниот капацитет да влезат или повторно да влезат во работната сила или да се вратат на образованието. Слично на тоа, на негувателите на училишна возраст им е потребна поддршка за значајно ангажирање, одржување и комплетирање на образованието.

Негувателите сакаат да бидат поддржани за да ги постигнат сопствените цели и да ја заштитат својата иднина.

Негувателите честопати доживуваат предизвици за добивање поддршка и признание на работните места и институциите за образование и обука, што може значително да влијае на нивната способност да ги балансираат одговорностите за грижа со работата или студирањето.

Работодавците и институциите за образование и обука можеби не ги разбираат целосно уникатните потреби и предизвици со кои се соочуваат негувателите. Работното место и образовните политики често немаат флексибилност, што им отежнува на негувателите да управуваат со нивните обврски.

Подобрената финансиска благосостојба на негувателите, исто така, има придобивки за оние за кои се грижат.

Што ќе правиме

Преземање на повеќеслоен пристап за поддршка на негувателите за да се постигне финансиска сигурност, ние ќе:

- поддржуваме негувателите да ги надминат бариерите за учество во платено вработување или системи за образование и обука
- поттикнеме и поддршка на работните места и институциите за образование и обука за подобро да се сместат негувателите.
- ги поддржиме работните места и системите за образование и обука да бидат поинклузивни и флексибилни за учество на негувателите, преку подобрена свест и препознавање на негувателите.

Ќе работиме со релевантните владини агенции за да го подобриме препознавањето на негувателите во работната сила и системите за образование и обука и ќе ги вреднуваме вештините и знаењата што тие ги носат од нивното живеено искуство.

Поддржани цели:

Негувателите се идентификувани, препознаени, почитувани и ценети.

Негувателите се потпомогнати да имаат исполнет живот додека се ангажираат во нивната улога на неџа.

Поддржани се физичкото и менталното здравје, безбедноста, благосостојбата и финансиската сигурност на негувателите.

Приоритетна област на исход 5: Негувателите имаат пристап до поддршка што ја чува нивната психолошка, физичка и социјална благосостојба.

Она што го знаеме

Психолошкото влијание од обезбедувањето нега е значајно за многу негуватели. За некои тоа може да биде доживотна обврска.

Негувателите може да доживеат психолошки вознемирувања поради нивната улога на грижа. Ова може да се поврзе со станување негувател; кумулативните барања за грижа; и управување со промените во потребите за нега и епизодно и со текот на времето.

Многу негуватели се соочуваат со тага и загуба за себе и за личноста за која се грижат секојдневно. Негувателите се соочуваат со загриженост во врска со тековната грижа за примателот на нега како што старее негувателот - кој ќе ја преземе грижата кога веќе нема да може да ја обезбеди.

Некои негуватели се соочуваат со значителни грижи за нивната безбедност додека се грижат за некого. Овие грижи може да произлезат од физичките барања на грижата, однесувањето и симптомите на личноста за која се грижат, домашното и семејното насилство и ефектите на социјалната изолација врз нивното ментално здравје. Дополнително, негувателите може да искушат работи поврзани со самоубиство, вклучително и обиди и мисли за самоубиство, кои можат да произлезат од нивната ситуација во која се грижат, како и од нивната лична историја.

На некои негуватели можеби им е потребна поддршка кога веќе не се во улога на негуватели, особено ако биле во долгорочна улога на грижа и искусиле социјална изолација. Ова може да вклучува пристап до поддршка што овозможува социјално ангажирање.

Што ќе правиме

Во соработка со релевантните засегнати страни, вклучувајќи ги негувателите и секторот за поддршка на негувателите, ќе ја поддржиме психолошката благосостојба на негувателите преку:

- подобрување на одговорноста и соодветноста на услугите на негувателите
- работење на подобро разбирање и справување со социјалната изолација и осаменост за негувателите и подобрување на услугите кои го поддржуваат социјалното учество на негувателите.
- обезбедување поддршка на негувателите за подобрување и одржување на нивната физичка благосостојба преку обука за поддршка на нивните одговорности за грижа и информации и знаења кои ќе им помогнат да ја заштитат својата благосостојба додека обезбедуваат грижа за другите.
- преземање работа за подобро разбирање на злоупотребата врз негувателите и како да се подобри поддршката до која можат да пристапат.
- продолжување со мерење на благосостојбата на негувателите преку постоечките механизми истовремено со истражувањето на опциите за мерење на благосостојбата на негувателите водени од теоријата на промени и рамката за резултати.

Поддржани цели:

Поддржани се физичкото и менталното здравје, безбедноста, благосостојбата и финансиската сигурност на негувателите.

Приоритетна област на исход 6: Изградба на базата на евиденција за негувателите за подобро да разбереме кои се негувателите, вклучително и нивната различност, какви се нивните искуства, што функционира за нив и зошто.

Она што го знаеме

Постојат значителни информациски празнини за реалниот број на негуватели во Австралија и ни треба поинклузивна демографска слика за целосниот пејзаж на негувателите.

Има значителни празнини во податоците за некои групи негуватели, особено негуватели од LGBTQIA+ заедниците, негуватели од Првите нации и негуватели на ветерани.

Околностите кај младите негуватели не се целосно видливи поради тековните истражувања кои ги идентификуваат само негувателите од 15 години и постари.

Подоброто разбирање на различноста и интерсекционалноста на негувателите, нивните предизвици и придонесот на сите негуватели е важно за да се помогне во изградбата на подобрени и интегрирани услуги и поддршка.

Што ќе правиме

Во соработка со сите нивоа на власт и секторот, ќе преземеме преглед на сите релевантни извори на податоци релевантни за негувателите со цел да развиеме конзистентна национална слика за искуствата на негувателите за да го информираме развојот на политики, услуги и поддршка.

Ќе работиме со заедниците и организациите на Абориџините и на островите во Торес теснецот за да обезбедиме соодветно да се одржуваат суверенитетот на податоците и управувањето со податоците.

Поддржани цели:

Негувателите се идентификувани, препознаени, почитувани и ценети.

Следни чекори

Стратегијата ќе ја имплементираме преку акциони планови. Ќе ги мериме активностите со рамка за резултати за да го оцениме напредокот и ефективноста.

Акции

Развиени се почетни активности кои ќе ги испорачаат визијата и приоритетните области и ќе ги постават темелите за идната работа, за да се постигнат резултати за негувателите. Овие се наведени во придружниот Акционен план 2024-2027 година.

Како што ќе се реализираат резултатите од другите реформи релевантни за негувателите, може да се појават нови приоритетни области за негувателите и практични активности. Во текот на целиот живот на Стратегијата, ќе го мериме и оценуваме влијанието на преземените активности. Ова ќе го информира развојот за идните акциски планови за постигнување на визијата на Стратегијата.

Акцискиот план, информиран од ставовите, перспективите, стручните совети и доказите собрани во текот на изработката на Стратегијата, ќе се имплементира во првите три години.

Надгледување, евиденција и проценка

Силен пристап за следење, евиденција и процени што ги усогласува податоците, истражувањето и процената е составен дел на развојот, имплементацијата и влијанието на Стратегијата.

Основните компоненти на пристапот вклучуваат:

Основните компоненти на пристапот вклучуваат:

теорија на промена

рамка за резултати

рамка за надгледување и проценка.

Теоријата на промени ни кажува зошто ни требаат промени и како нашите постапки ќе ни помогнат да ги исполниме нашите цели.

Рамката за резултати ќе опише како ќе ги измериме резултатите од Стратегијата и, каде што е можно, ќе обезбедиме мерливи индикатори.

Рамката за надгледување и проценка ќе ја поддржи рамката за резултати преку следење на напредокот и успехот на преземените активности и следење на напредокот во однос на целите и визијата.

Гласовите и перспективите на негувателите ќе ја информираат и водат имплементацијата, следењето и прегледот на Стратегијата за да се осигури дека резултатите се испорачуваат. Евалуацијата ќе биде културно безбедна, со признавање и вградување на принципите на суверенитетот и управувањето со податоците на Првите нации.

Ќе преземеме преглед на средината и финална евалуација на Стратегијата. Извештаите за проценката ќе бидат јавно достапни.

ИСЕЧОК: Разновидност на негуватели

Негувателите се разнолики. Интерсекционалноста на негувателите често значи дека некои групи негуватели доживуваат дополнителни предизвици и бариери за пристап до поддршка. Овој дел ги истражува предизвиците на негувателите преку докази собрани од собирање податоци, исходи од консултации, извештаи и други поврзани активности опишани во Стратегијата.

Млади негуватели

Во 2022 година, имало 391.300 негуватели помлади од 25 години (ABS, 2024). Ова е веројатно потценето поради ограничувањата во собирањето податоци, социјалните перцепции за тоа што претставува згрижување, како и општиот недостаток на свест за придонесот на младите луѓе во поддршката и грижата за членовите на семејството. Истражувањето покажува дека младите негуватели можеби нема да се идентификуваат себеси како негуватели и може „да ги гледаат нивните улоги на грижа како нормален дел од семејниот живот“. Еден млад човек може да биде примарен негувател или да ги дели одговорностите за грижа со другите. Тие може да се грижат за браќата и сестрите, да преземат дополнителни одговорности во домот за поддршка на примарен негувател или да жонглираат со комбинација од овие улоги.

33

„Имаше моменти кога кажав „да“ за излегување на друштвени излети, но тогаш морав да откажам во последен момент затоа што мама бараше моја грижа“.

– Анонимен млад негувател

33

Ова создава уникатни предизвици за нив во однос на учеството во образованието и обуката, развивањето и одржувањето значајни општествени односи и учеството во работната сила. Одговорностите за грижа може да придонесат за социјална изолација на младите луѓе. Доказите покажуваат дека лошото ментално здравје кај младите го зголемува ризикот од депресија кога ќе бидат возрасни, анксиозност и самоубиственост и предвидува ниско образовно достигнување и невработеност (Fleitas Alfonzo et al 2024). Покрај овие ризици, многу млади негуватели и самите се справуваат со здравствени состојби и инвалидитет. Податоците на SDAC покажуваат дека младите луѓе со попреченост имаат многу поголема веројатност да бидат негуватели отколку младите луѓе без попреченост (ABS, 2024a).

Во моментот SDAC собира само информации за негуватели на возраст од 15 години и повеќе, што не ги опфаќа целосно информациите за младите негуватели. Свесни сме дека има млади луѓе помлади од 15 години кои се примарни и секундарни негуватели.

Addo et al (2021) ја истакна важноста на услугите и програмите погодни за младите, соодветни на возраста, кои ги одразуваат потребите на негувателот во таа животната фаза. Консултациите со млади негуватели го рефлектира ова со подигнување на потребата за корисни практични поддршки, како што се курсевите за финансиска писменост за да помогнат во управувањето со буџетите на домаќинствата или во управувањето со работите на примателот на неѓа. Тие ја истакнаа потребата за признавање и разбирање на улогите на младите негуватели во образованието, обуката и условите за вработување со флексибилни аранжмани, временски рокови или опција за студирање преку Интернет. Младите негуватели може да искушат други бариери за пристап до поддршка, како што се барањата за родителска согласност, етикетањето и свесноста за услугите што им се достапни.

Младите негуватели разговараа за нивните искуства со поддршка и признание во нивните институции за образование и обука. Иницијативите за социјална благосостојба испорачани преку училиштата се добредојдена поддршка за некои, но тоа е неконзистентно. Слично на тоа, некои млади негуватели изјавија дека понекогаш она што им треба е поголема флексибилност за исполнување на академските рокови или приспособена поддршка еден на еден за да останат на тек со нивните студии.

66

„Понекогаш се чувствувам како постојано да сум два чекори зад сите други на моја возраст. Посакувам да можам да ги имам истите можности како и сите други на моја возраст“
 – Анонимен млад негувател

99

Учесниците на консултациите за млади негуватели, исто така, посочија дека поврзувањето и вмрежувањето со другите млади негуватели било неизмерно вредно. Оваа повратна информација ја зајакнува важноста и вредноста на поддршката од колегите за негувателите.

Жените кои што се негуватели

Според SDAC (ABS, 2024a) нешто повеќе од половина (54%) од негувателите се жени и тоа се зголемува на две третини (67,7%) за примарните негуватели. Имаше поголем број на жени кои се примарни негуватели отколку мажи кои се примарни негуватели во сите возрастни групи.

Табела 1: Број на примарни негуватели по возраст и пол (ABS, 2024a)

Возраст	Жени	Мажи
15 до 24	24,300	17,000
25 до 34	70,400	35,100
35 до 44	156,000	38,900
45 до 54	191,200	58,400
55 до 64	150,100	74,500
65 до 74	116,900	91,500
75 и повеќе	66,100	59,500

Широко е прифатено дека непропорционалните нивоа на грижа што жените ги обезбедуваат како примарни негуватели имаат значително влијание врз нивната доживотна економска сигурност. Ова ги вклучува негативните ефекти врз платата и доживотната заработка, што резултира со помала акумулација на пензија и повисоки ризици од сиромаштија во постара возраст. Неплатената грижа, исто така, може негативно да влијае на напредокот на женската работна сила и застапеноста во лидерските улоги, особено за оние кои треба да работат со скратено работно време и/или флексибилност за да управуваат со нивните обврски за грижа.

Поддршката за избор и флексибилност на сите нивоа на работното место гарантира дека луѓето не се финансиски обесправени поради нивните улоги на негуватели и може да им помогне на негувателите да ја уравниотежуваат нивната работа и обврските за грижа. Предизвикувањето на постоечките општествени структури и системи и ригидните родови норми, вклучително и преку образование и подигање на свеста, застапеност на негувателите на лидерски позиции и во медиумите и обезбедување флексибилни работни политики е важно за рушење на родовите норми поврзани со грижата и борбата против родовите влијанија врз грижата.

Работа за жени: Стратегија за родова еднаквост (Родова стратегија) е 10-годишна стратегија на Владата за унапредување на родовата еднаквост во Австралија. Вреднувањето на неплатената и платената нега е еден од петте приоритети и директно ги поддржува амбициите на родовата стратегија за балансирање на неплатената работа, намалување на родовиот јаз во платите и затворање на родовиот јаз во приходите од пензионирањето. Родовата стратегија признава дека неплатената и платената грижа се поврзани една со друга и со другите приоритети на родовата стратегија: родово засновано насилство, економска еднаквост и безбедност, здравје и лидерство, застапеност и одлучување. Решавањето на негативните родови ставови и стереотипи е основа на родовата стратегија.

Мажи кои што се негуватели

Мажите се важна група негуватели, кои се недоволно застапени во системот на услуги. Податоците на SDAC покажуваат дека во 2022 година, мажите на возраст од 65 до 74 години и 75 години и повеќе имаат поголема веројатност да пружаат неплатена нега отколку мажите на помлада возраст (ABS, 2024a).

Родовите норми и обрасци околу давањето нега создадоа постојан стереотип за тоа кој се грижи и како изгледаат негувателите (WGEA, n.d) и дека стереотипот е женски. Ова значи дека мажите можеби нема да го идентификуваат она што го прават како грижа, можеби не сакаат да бидат етикетираны како негуватели, имаат помала веројатност да бараат поддршка од заедницата или нивното работно место, да искушат поголем отпор или дискриминација кога бараат флексибилни работни аранжмани или се борат да бидат препознаени како легитимен и компетентен негувател.

33

„Почнав да и помагам на мама да ги менаџира своите состаноци, купувањето и нештата. Не се идентификував како негувател додека давав физичка нега. Сега таа е во дом за стари лица, а јас сè уште управувам со нејзините работи, ја застапувам и внимавам да се грижат за неа, тоа не престанува. Сè уште се грижам за неа“.

– Анонимен млад негувател

33

На работното место, мажите кои се негуватели - вклучително и родителите - имаат поголема веројатност од нивните колеги кои не обавуваат нега да се чувствуваат дискриминирани и да им бидат намалени аспирациите за кариера (WGEA, nd).

Мажите кои се негуватели имаат поголема веројатност да бидат вработени од жените кои се негуватели (74,8% споредено со 66,5%) (ABS, 2024a). Според WGEA (n.d) австралиското истражување „откри дека нормализирањето и моделирањето на флексибилните работни аранжмани може да им помогне на мажите да ја балансираат работата со нивните обврски за грижа“.

Претставувањето на грижата како „сечија работа“ и како вреден придонес за нашата заедница и нашата економија е важно за поддршка и за преземање поголема грижа и за да бидат поддржани, препознаени и почитувани како негуватели. Поеднакво споделување на грижата меѓу мажите и жените е исто така важно за унапредување на родовата еднаквост.

Негуватели од LGBTQIA+ заедниците

Забелешка : Го користиме терминот LGBTQIA+ во Стратегијата. Во некои случаи, термините како „LGBTQ+“ и „LGB+“ се користат во референци од изворна студија или извештај.

LGBTQIA+ заедницата има богата историја на грижа и за биолошкото и за избраното семејство. Во текот на 1980-тите и 1990-тите, LGBTQIA+ заедницата и нивните поддржувачи основаа големи мрежи за грижа и поддршка ширум Австралија управувани од волонтери за луѓето кои живеат со HIV/AIDS. Меѓународното истражување покажува дека во споредба со нивните колеги кои не се LGBTQIA+, LGBTQIA+ луѓето имаат 1,2 пати поголема веројатност да бидат примарни негуватели и 3,5 пати поголеми шанси да обезбедуваат грижа за пријателите и избраното семејство (Гипсон и сор., 2023).

Во Австралија има недостиг од конзистентни, национални податоци за LGBTQIA+ лицата кои обезбедуваат грижа. Досегашните податоци покажуваат дека LGBTQIA+ негувателите доживуваат дополнителни предизвици во нивната улога на грижа, вклучително и доживување поголема социјална изолација, дискриминација (особено при пристап до поддршка и услуги кои можеби не се вклучителни), недостаток на препознавање на идентитетот или искуството (Mental Health Carers NSW, 2024) и континуирани падови на благосостојбата (Carers Australia, 2023). Ова е одраз од поширок социјален контекст во кој луѓето во LGBTQIA+ заедниците често доживуваат етикетирање, дискриминација, малтретирање, насилство и исклучување (ABS, 2024). Ова може да има значително влијание врз здравјето и благосостојбата, како што е јасно покажано во извештајот ABS (2024b) за наодите за менталното здравје за LGBTQ+ Австралијците.

Во нивниот извештај за 2024 година, Градење на база на докази за Националната стратегија за негуватели, AIFS забележа дека SDAC за 2022 година беше првиот циклус од ова истражување за да се побара од негувателите нивниот LGB+ статус. Околу 3% од примарните негуватели ја опишале својата сексуална ориентација како геј, лезбејка, бисексуалец или кои користеле различен термин како асексуалец, пансексуалец или квир (LGB+). Националното истражување за негуватели од 2022 година покажа дека просечната возраст на LGBTQ+ негувателите е 47 години, а нешто помалку од 1 од 3 млади негуватели во истражувањето (29%) се идентификувани како ЛГБТК+ (Негуватели NSW во AIFS, 2024). Понатаму, околу 2 од 5 анкетирани LGBTQ+ негуватели се грижеле за повеќе од едно лице.

66

„Сакаме услуги водени од колеги и контролирани од заедницата“.
– Анонимен LGBTQIA+ негувател

99

На неодамнешните консултации, негувателите на LGBTQIA+ ги споделија предизвиците и потребата подобро да ги препознаат и да ги поддржат во нивните улоги за грижа и да го признаат „избраното семејство“.

Негувателите се чувствуваа „невидливи“ за системот поради несоодветното собирање податоци и затоа, доказите за да се поттикне подобрувањето не ја одразуваат точно оваа група негуватели. Многу негуватели се чувствуваа изолирани во нивните улоги и дека недостасува признание и почит кон „избраното семејство“.

Поддршката од колегите е важна и ефикасна за благосостојба, споделување информации и знаење. Негувачите искусиле зголемено ниво на почетна доверба и подготвеност да споделуваат во група од LGBTQIA+ колеги поголемо отколку што би било во група за поддршка што не е водена од колеги.

Услугите контролирани од заедницата предводени од колеги може да обезбедат поддршка што е безбедна, соодветна и информирана. Потребна е обука и градење на свеста за давателите на услуги за да се решат ставовите и бариерите што може да ги спречат негувателите од LGBTQIA+ да бидат потполно автентично тоа што се во нивните улоги за грижа и да им се овозможи да се чувствуваат безбедно и самоуверено да се вклучат.

66

„Сите направија речиси сè што јас се обидувам да направам претходно, убаво е да се знае дека не си единствениот што се соочува со проблем“.
– Анонимен LGBTQIA+ негувател

99

Негуватели од Првите нации

Луѓето од Првите нации можеби нема да се идентификуваат со терминот „негувател“. Во неодамнешните консултации, негувателите ни рекоа дека, како и за другите различни заедници, грижата се смета за важна културна одговорност.

“

„Тоа е само дел од она што доаѓа од тоа да се биде сестра/брат/ќерка/ син/човек и ние го цениме тоа. Ние го цениме негувањето и грижата како дел од нашата култура“.

– Анонимни негуватели на првите нации

”

Ова значи дека негувателите на Првите нации веројатно се недоволно застапени во националните збирки на податоци, со тековни импликации за истражување и планирање на услугите. Имајќи ги предвид овие ограничувања, знаеме од ABS Пописот на населението и домувањето 2021 година дека 15% од луѓето од Првите нации на возраст од 15 години или повеќе обезбедувале неплатена нега. Луѓето од Првите нации имаат 1,3 пати поголема веројатност да се вклучат во грижата во споредба со не-домородните Австралијци и да преземат грижа на помлади возрасти (AIHW, 2024b).

Знаеме, исто така, дека негувателите на Првите нации имаат поголема веројатност да обезбедуваат грижа за повеќе генерации. Националното истражување за негуватели од 2022 година покажа дека 43% од испитаниците на Првите нации се грижеле за повеќе од едно лице, а 17% се грижеле за три или повеќе луѓе (Carers NSW, 2023).

Многу негуватели од Првите нации ги преземаат своите улоги за грижа додека исто така се справуваат со комбинација на социо-економски, здравствени и благосостојни јазови, како резултат на системска неповолност, расизам и траума поврзани со влијанијата на колонизацијата. Географските бариери кои влијаат на пристапноста и континуитетот на услугите се дополнителен предизвик за негувателите, особено во регионалната и оддалечената Австралија.

“

„Живеејќи на далечина, се потпирате на луѓе, кои се потпираат на луѓе, кои се потпираат на луѓе. Потребен е еден човек да си замине и сè пропаѓа“. – Анонимен машки негувател, оддалечена локација

”

Се повеќе се препознава критичната врска помеѓу културата, здравјето и благосостојбата. Негувателите на Првата нација ни рекоа дека услугите треба да бидат културно безбедни за да бидат достапни. Негувателите треба да чувствуваат верување и доверба во барањето поддршка.

Предизвиците наведени погоре дополнително се потврдени во извештајот Грижа за грижата (Caring about care report) од 2023 година (Klein et al., 2023) кој што има седум препораки за подобрување на животот на негувателите од Првите нации, вклучително и „Поддршката за негувателите на Абориџините и островите од Торес теснецот и треба да зајакнат и/или создадат, за да се осигури дека исто така и негувателите се згрижени. Дополнително, извештајот препорачува дека „Владите на сите нивоа мора целосно да ги признаат и да ги ценат, како и да ги рефлектираат во јавната политика, сложените врски помеѓу улогите на платена и неплатена грижа што ги преземаат жените од Абориџините и од островите на Торес теснецот“.

Извештајот ја зајакнува важноста на препознавање, вреднување и зајакнување на дефиницијата и искуствата на грижата на заедниците на првите нации.

Културно и лингвистички разновидни (CALD) негуватели

Се проценува дека помеѓу 25% и 30% од негувателите се од CALD потекло (Парламент на Австралија, 2024). Сепак, оваа бројка веројатно е потценета поради недоволно пријавување и тешкотии во идентификувањето на улогите за грижа во заедницата CALD, особено кога може да има повеќе негуватели кои даваат различна поддршка. Поврзаноста на овие негуватели со нивната улога на грижа може да не се вклопи во дефинициите на ABS за „примарни, секундарни и други негуватели“ и затоа е недоволно застапена.

Негувателите на CALD често се соочуваат со дополнителни предизвици како што се ограничен пристап до преведувачки услуги, тешкотии при навигацијата на онлајн ресурсите, културни бариери, недостаток на препознавање на идентитетот (MHCN, 2024) и искуство на дискриминација.

Консултациите со негуватели од културно различно потекло покажаа дека пониските нивоа на познавање на англискиот јазик и самодовербата се значаен предизвик за некои негуватели и може да влијаат на капацитетот на негувателите да се вклучат ефективно и да го презентираат својот случај низ системите за поддршка. Имаше силно претпочитање за пристап до поддршка преку организации од културната заедница, наместо преку популарни организации. Таквите организации се сметаат како повеќе разбирливи и доверливи извори.

“

„Одмор за мене е да имам некој од мојата заедница дома овде за да помогне во грижата за мојата ќерка, за да можам да продолжам да работам и да се грижам за моето семејство и заедницата, како и да придонесам за австралиската економија“.

– Анонимен CALD негувател

”

Негувателите на бегалци покренаа други предизвици. Во Викторија, скриената распространетост на млади луѓе со одговорности за грижа од заедниците на бегалци и мигранти беше забележана во документот на Центарот за мултикултурна младина „Кој се грижи“, нагласувајќи дека младите негуватели имаат неприфатливо голем товар за грижа и имаат мала застапеност кога бараат помош од здруженијата за поддршка. (CMY, 2010).

Постари негуватели

Постарите негуватели, на возраст од 65 години и повеќе, играат клучна улога во поддршката на членовите на семејството или пријателите со попреченост, хронични болести или проблеми поврзани со возраста. Се проценува дека има околу 758.000 негуватели на возраст од 65 и повеќе години (ABS, 2024a). Постарите негуватели во Австралија се соочуваат со бројни практични предизвици поврзани со нивните улоги за негување, вклучувајќи емоционален напор, физички ограничувања, навигација во сложени системи како и недостаток на знаење и дигитална писменост. Дополнително, сознанијата на постарите негуватели за услугите како што се правни и финансиски совети, советување за ментално здравје и поддршка од врстници може да биде ограничена.

Постарите негуватели се соочуваат со дополнително прашање за тоа кој ќе обезбеди грижа за лицето што го поддржуваат кога тие веќе не ќе можат. Потребна е помош за планирање на идната поддршка на нивниот примател на нега. Консултациите со постарите негуватели открија потреба од дополнителна поддршка за транзиционата грижа, особено кога се преминува од домашна нега во резиденцијална нега, што може да биде предизвик и за негувателот и за лицето за кое се грижат. Ова ја вклучува не само директната поддршка што ја обезбедуваат, туку и другите одговорности за грижа, како што се управување со системи за услуги и припремата на потребната документација и планирање за суштинска поддршка.

Негувателите, исто така, ја забележаа потребата од постојана обука и ажурирање на вештините како што се менуваат потребите на примателите на нега и конкретно, како што физичките способности на негувателите се менуваат како што стареат.

“

„Би сакал да знам како да ја користам технологијата и да бидам поорганизиран, за работите да функционираат подобро за мене“.

”

Учесниците на консултациите понудија увид во програмите и иницијативите за кои сметаа дека се вредни, на пример меѓугенерациското споделување на знаење. Постарите негуватели, исто така, објавија дека нивното знаење за поддршката, услугите и организациите за застапување често доаѓаат едни од други преку патишта за поддршка од колеги.

Негуватели со попреченост

Од три милиони негуватели во Австралија, речиси двајца од пет (39%) се идентификувале со попреченост, а младите луѓе со попреченост имале многу поголема веројатност да бидат негуватели отколку младите луѓе без попреченост.

Негувателите со попреченост или хронични здравствени состојби пријавуваат недостаток на соодветни, достапни и навремени услуги. Ова го отежнува задоволувањето на нивните потреби за здравствена заштита. Потребата да се пристапи до повеќе сложени владини системи за да се координира поддршката, вклучително и MyGov, грижата за стари лица и Националната шема за осигурување за попреченост (NDIS) во име на личноста за која се грижат и за себе, одзема време и е предизвик.

Во текот на следната деценија, резултатите од Агендата за реформи за попреченост (DRA) ќе влијаат и на негувателите и на животите на луѓето за кои се грижат, особено на негувателите со попреченост. Во текот на целиот тек на Стратегијата, ние ќе продолжиме да ги усогласуваме нашите напори со DRA.

„Јас сум глуп старател кој се грижи за моите остарени родители. Како дел од мојата улога како негувател, ги поддржувам моите родители да пристапат до медицински прегледи. Моите потреби како учесник во NDIS се покриени како што е толкувач, кога ми треба. Но, ако треба да присуствувам на состанок со моите родители, не можам да пристапам до толкувач кога треба да ги поддржувам моите родители“.

– Анонимен негувател со попреченост

66

99

Негуватели за семејството, одбраната и ветераните

Самата природа на службата во Австралиските одбранбени сили (ADF) може да значи дека услужниот персонал има поголема веројатност да развие физичко и ментално здравје во споредба со општата заедница. Според пописот од 2021 година, едно од дваесет (5,3%) австралиски домаќинства (живеалишта) имало најмалку едно лице кое служело во ADF (односно, најмалку едно лице кое или моментално служело или претходно служело во ADF). Пописот покажа дека меѓу 496.300 луѓе кои претходно служеле во ADF на возраст од 15 години и повеќе, на 13% им е потребна помош во основните активности за грижа за себе, мобилност или комуникација. Тројца од пет (60%) членови на претходната служба имале долгорочна здравствена состојба (ABS 2022).

Податоците на SDAC покажуваат дека 4,4% од примарните негуватели и самите служеле во ADF (ABS, 2024a). Заедно со другите групи на негуватели, податоците за негувателите на семејството од одбраната и негувателите на ветераните покажуваат дека се недоволно застапени.

Негувателите можеби поддржуваат ветеран или можеби се грижат за другите членови на семејството додека тие или нивниот партнер се уште се вработени во ADF. Бројот на мажи кои стануваат негуватели на ветерани исто така се зголемува како што се зголемува бројот на жени кои служат во ADF. [Кралската комисија за одбрана и самоубиство на ветерани](#) (Кралската комисија) го разгледа влијанието на услугата врз персоналот на одбраната и нивните семејства. Соодветно беше забележано дека кога ќе се приклучи едно лице, целото семејство служи. Во консултациите, слушнавме од негувателите низа уникатни предизвици, вклучително и сложеноста на навигацијата низ различните системи за поддршка поврзани со одбранбените ветерани и влијанието на пристапот или продолжувањето на поддршката поради прекомандите.

“

„Негувателите се примарна поддршка, застапник и помошник на нивниот примател на неа“.

– Анонимен негувател за ветеран

”

Одбранбените семејни негуватели се справуваат со влијанијата на разделбата поради прекоманди без придружба или распоредувања и прекини на работата и кариерата поради грижата. Тие се справуваат со влијанијата на преместувањето на образованието и обуката, услугите, ресурсите за неа и мрежите за поддршка за себе и за нивните семејства кога ќе го придружуваат преместениот член на семејството што служи.

Улогата за поддршка на семејствата и негувателите се протега долго откако лицето ќе ја напушти службата за одбрана. Ветераните често имаат сложени потреби врзани со физичкото и ментално здравје. Кралската комисија во својот последен извештај забележа дека во контекст на сложената рехабилитација, поддршката вклучува членови на семејството кои присуствуваат на состаноци, учествуваат во планирањето на рехабилитација, остануваат во контакт со медицинските или рехабилитационите професионалци и активно учествуваат во вежбите за рехабилитација на членовите. Други форми на вклучување на семејството вклучуваа практична грижа, емоционална поддршка и одржување на социјалниот, домашниот и семејниот живот на членот. Членовите на семејството би можеле да станат социјално изолирани поради вознемиреност за стигмата и притисоците од улогата на негувател (2024).

Додатоци

Додаток 1: Резиме на докази

Од април до септември 2024 година, беше спроведена консултативна кампања за подобро разбирање на перспективите на што е можно поширок опсег на негуватели и други засегнати страни за тоа како Стратегијата може да има најсилно позитивно влијание врз животот на негувателите. Гласовите и искуствата на негувателите низ целата земја беа критични во развојот на Стратегијата. Во текот на 6-месечната консултативна кампања беа одржани над 100 активности, вклучувајќи лично, онлајн и телефонски. Преку овие консултации во секоја држава и територија, вклучувајќи ги метрополите, регионалните и оддалечените области, се сретнавме и слушнавме со преку 1900 негуватели. Над 700 поднесоци беа примени како одговор на онлајн документот за дискусија и прашалник.

Целосните извештаи за консултации се достапни на [Национална стратегија за негуватели | engage.dss.gov.au](https://engage.dss.gov.au)

Други информации се користат за да се развијат приоритети и да се поттикнат промените за негувателите

Резултатите од овие консултации изградени врз база на евиденција собрана од претходни консултативни активности, како што се Анкетата за благосостојба на негувателите, Постојаниот комитет за социјална политика и правни прашања на Претставничкиот дом за истражување за препознавање на неплатените поднесоци и конечниот извештај на неплатените негуватели, резултатите од консултациите од други релевантни владини процеси и претходните истражувања за опфатот спроведени во подготовка за изработка на Стратегијата.

Одделот за социјални услуги му наложи на AIFS да изврши преглед на литературата за обемот на тековната база на евиденција за негувателите во Австралија. Ова вклучуваше кои се негуватели, како поминуваат, и поддршката што им е достапна и колку се ефективни (или не).

Клучни наоди:

- Има релативно добри податоци за негувателите и грижата што ја даваат. Сепак, дефиницијата за негувател во некои клучни збирки податоци е порестриктивна отколку во Законот за признавање на негуватели на Комонвелтот од 2010 година.
- Доказите покажуваат дека негувателите генерално доживуваат послаба благосостојба, приходи, вработување и образовни резултати во однос на нивните врсници кои не се грижат, и овие ефекти имаат тенденција да бидат полоши со поголемо ниво на грижа.
- Евиденцијата за тоа што работи за поддршка на негувателите се многу ретки.
- Напредокот е бавен во решавањето на познатите недостатоци и празнини во системот за поддршка на негуватели. Многу од прашањата се системски.

Градењето на база на податоци за Стратегијата е достапно на: [Национална стратегија за негуватели | engage.dss.gov.au](https://engage.dss.gov.au)

Додаток 2: Речник

Овие дефиниции се дадени посебно за Нацрт-стратегијата за негуватели. Тие не се сеопфатни, а варијации може да се најдат во литературата и низ различни јурисдикции.

Термин	Опис
Достапно	На луѓето од различен опсег на потекло, способности, локации и демографија им се дава можност да ги добијат истите информации, да се вклучат во истите интеракции и да уживаат во истите услуги на подеднакво ефективен и подеднакво интегриран начин, со значителна еквивалентна леснотија на користење.
Акционен план	Почетниот сет на стратешки акции што треба да се спроведат од 2024 до 2027 година за поддршка на неплатените негуватели.
Подигнување на свеста	Има за цел да ја зголеми свеста на заедницата и поединецот за виталната улога на негувателите во заедниците, истакнувајќи ги предизвиците со кои се соочуваат и важноста да се поддржат преку достапни ресурси и признавање.
Исцрпување	Емоционална, ментална и физичка исцрпеност предизвикана од прекумерен и продолжен стрес. Исцрпувањето може да се случи кога лицето се чувствува немоќно, преоптоварено, емоционално исцрпено и неспособно да одговори на постојаните барања.
CALD	Културно и јазично разновидно: се однесува на поединци и заедници од различни културни средини кои зборуваат различни јазици.
Центрирани на негата	Пристапот насочен кон негувателот значи дека политиката или програмата ја нагласува индивидуалната грижа, осигурувајќи дека услугите се прилагодени на специфичните потреби и преференции на секое лице. Промовира достоинство, автономија и сеопфатна благосостојба, истовремено поддржувајќи ги негувателите со потребните ресурси и обука за да пружат достоинствена и ефективна грижа.
Carer Gateway	Carer Gateway е програма на австралиската влада која обезбедува бесплатни услуги и поддршка за негувателите. Може да помогне ако член на семејството или пријател со попреченост, медицинска состојба, ментална болест или кој е изнемоштен поради возраста.
Негувателски опсег	Целокупното опкружување и контекст во кој работат негувателите, вклучувајќи ги политиките, услугите и системите за поддршка достапни за нив и за луѓето за кои се грижат.
Негувателскиот пат	Улогата на грижа во текот на целиот животен век од пред, за време и по одговорноста за грижа.
Консултација	Дејството или процесот на формално консултирање или дискусија.
Управување со податоци	Управувањето со податоци на домородните/првите нации е донесување на Суверенитет на домородните податоци (Indigenous Data Sovereignty) и се однесува на механизмите кои го поддржуваат одлучувањето на луѓето од Првите нации за тоа како податоците се контролираат, собираат, толкуваат, пристапуваат, складираат и користат.

Овие дефиниции се дадени посебно за Нацрт-стратегијата за негуватели. Тие не се сеопфатни, а варијации може да се најдат во литературата и низ различни јурисдикции.

Термин	Опис
Суверенитет на податоците	Суверенитетот на податоците на домородните/првите нации е содржан во Обединетата декларација (United Declaration) за правата на домородните народи (United Declaration of the Rights of Indigenous Peoples) и е централен за сеопфатен и етички колектив за податоци што ги поддржува правата на Абориџините и жителите на островите од Торес теснецот да управуваат со сопствените податоци, вклучувајќи го нивното создавање, собирање и употреба.
Овластен	Овластени значи да им се дозволи на негувателите да донесуваат одлуки и да преземаат активности во рамките на конкретни упатства за подобрување на грижата и поддршката, зголемувајќи ја нивната способност ефективно да реагираат.
Засновано на евиденција	Засновано на евиденција се однесува на процес на донесување одлуки кои се потпираат на најдобрите достапни податоци и истражувања за обликување и спроведување на политиките. Тоа вклучува систематско собирање, анализа и примена на евиденција за да се осигура дека политиките се ефективни, ефикасни и засновани на информации.
Равноправност	Квалитетот да се биде еднаков или праведен; правичност, непристрасност, рамномерно постапување.
Првите нации (First Nations)	Домородните народи на Австралија, вклучително заедниците на Абориџините и островјаните од теснецот Торес.
Родова еднаквост	Родовата еднаквост за негувателите значи осигурување дека сите негуватели, без разлика на полот, имаат еднаков пристап до поддршка, можности и ресурси. Има за цел да ги реши и отстрани родовите бариери кои можат да доведат до нееднаков третман или исходи.
Инклузивно	Инклузивен пристап за сите негуватели преку обезбедување еднаков пристап до ресурси, поддршка и можности. Истакнува како да се задоволат различните потреби и потекла, поттикнувајќи средина каде што секој негувател може да напредува и ефективно да придонесува.
Испитување	Ова воспоставува насоки за управување со испитувањата во рамките на организацијата. Го дефинира процесот за поднесување, следење и одговарање на прашања за да се обезбеди навремено и прецизно ракување. Ги специфицира одговорностите, времето на одговор и методите на комуникација за одржување на транспарентноста и ефикасноста. Формална истрага или испитување за одредено прашање, во овој случај, признавање на неплатени негуватели.
Интерсекционалност	Поврзаната природа на општествените категоризации како што се расата, класата и полот, како што се применуваат на одредена индивидуа или група, што се смета дека создава преклопувачки и меѓусебно зависни системи на дискриминација или неповолност: „Преку свесноста за интерсекционалноста, можеме подобро да ги признаеме и да ги втемелиме разликите меѓу нас“
LGBTQIA+	Се однесува на луѓе од различна сексуалност и пол, вклучувајќи лезбејки, геј, бисексуалци, трансродови, квир, интерсексуалци и асексуалци.

Овие дефиниции се дадени посебно за Нацрт-стратегијата за негуватели. Тие не се сеопфатни, а варијации може да се најдат во литературата и низ различни јурисдикции.

Термин	Опис
Национален договор за затворање на јазот	Договор потпишан од сите влади и Coalition of Peaks, чија цел е да им овозможи на Абориџините и жителите на островите во Торес теснецот и владите да работат заедно за да ја надминат нееднаквоста што ја доживуваат Абориџините и жителите на островите од Торес теснецот и да постигнат животни резултати еднакви на сите Австралијци.
Предводено од колеги	Ентитет, програма или испорачана услуга или олеснат од лице со соодветно искуство. Во контекст на Стратегијата, ова се однесува на поддршка предводена од негувател или демографска поддршка. На пример, група за поддршка на LGBTQIA+ предводена од лице кое е член на LGBTQIA+ заедницата. Друг пример е советодавниот комитет кој се состои од луѓе со релевантно доживеано искуство.
Препознавање	Како заедницата го признава придонесот на негувателите, со цел да ги мотивира и цени оние кои го даваат овој значаен придонес за заедницата.
Одмена на нега	Грижата за одмор обезбедува привремено олеснување, дозволувајќи им на негувателите да одморат, да управуваат со стресот или да се грижат за личните задачи.
Засегнати страни	Поединци или организации со интерес или инвестиција во резултатите од Стратегијата, вклучувајќи негуватели, даватели на услуги и советодавни комитети.
Теорија на промена	Сеопфатно објаснување за тоа како и зошто се очекува да се случи посакуваната промена, со детали за потребните активности, процеси и услови.
Уникатни потреби	Ова се однесува на специфичните потреби на индивидуалните негуватели преку препознавање и прифаќање на уникатни барања. Истакнува како да се идентификуваат и да се адресираат овие потреби за да се обезбеди ефикасна поддршка и испорака на нега. Таа има за цел да ја приспособи помошта на околноста на секој негувател, зголемувајќи ја нивната способност да пружат квалитетна нега.
Неплатен негувател	Лице кое обезбедува лична нега, поддршка и помош на друго лице на кое му е потребна затоа што тоа друго лице живее со попреченост, има здравствена состојба (вклучувајќи терминална или хронична болест), ментална болест или е изнемоштена и остарена. Негувателите кои добиваат финансиска поддршка како што е исплатата за негувател или додатокот за негувател се вклучени во оваа дефиниција.
Благосостојба	Да се поддржи физичката, менталната и емоционалната благосостојба на негувателите. Му помага на негувателот да одржи здрава рамнотежа помеѓу нивните обврски за грижа и личниот живот, со цел да се намали стресот и да се подобри севкупниот квалитет на живот.
Работна група	Формиран тим за соработка за да се фокусира на конкретни задачи или проекти, во овој случај, за подобрување на помошта за навигација за негувателите.

Додаток 3: Референци

- ABS (Австралиско биро за статистика) (2024а) [Попреченост, стареење и негуватели, Австралија \(Ageing and Carers, Australia\): резиме на наодите](#), веб-страница на ABS, пристапена на 19 август 2024 година
- ABS (2024b) [Наоди за ментално здравје за LGBTQ + Австралијци](#), веб-страница на ABS, пристапено на 5 септември 2024 година
- ABS (2022) [Australian Defence Force service](#), ABS Website, 9 October 2024
- ABS (2022) Услуга на австралиските одбранбени сили, веб-страница на ABS, пристапено на 9 октомври 2024 година
- Addo IY, Aguilar S, Judd-Lam S, Hofstaetter L, Weng Ceong Poon A (2021) „Young Carers in Australia: разбирање на искуствата на однесувањето на грижа и барање поддршка“, австралиска социјална работа, 77(9):60-73, doi: 10.1080/0312407X.2021.1971271
- AIFS (Австралиски институт за семејни студии) (2024), Градење на база на докази за Националната стратегија за негуватели Брз преглед на доказите, извештај подготвен од Sibly C и Andersson C, австралиска влада
- AiHW (Австралиски институт за здравје и благосостојба) (2024а) [Деменција во Австралија, програми за здравствена и нега на стари лица специфични за првите нации и улоги за грижа меѓу луѓето од првите нации](#), веб-страница на AiHW, пристапено на 19 август 2024 година
- AiHW (Австралиски институт за здравје и благосостојба) (2024b) [Ниво 1 – Здравје и статусни резултати 1.14 Попреченост](#), веб-страница на AiHW, пристапено на 19 август 2024 година
- Carers Australia (2023), [Грижа за другите и за себе: Истражување за благосостојба на негувателите за 2023 година – целосен извештај](#), веб-страница на Carers Australia, пристапена на 16 август 2024 година
- Негуватели NSW. (2023), Национално истражување за негуватели од 2022 година: Целосен извештај. Достапно онлајн на: [Национално истражување за негуватели од 2022 година: Целосен извештај \(carersnsw.org.au\)](#), пристапено на 30 септември 2024 година
- СМУ (Центар за мултикултурна младина) (2010) [Кoj се грижи? Млади бегалци и мигранти со одговорности за грижа \(Refugee and Migrant Young People with Caring Responsibilities\)](#), веб-страница на СМУ, пристапено на 17 септември 2024 година
- Deloitte Access Economics (2020) [Вредноста на неформалната грижа во 2020 година \[PDF 652KB\]](#), Carers Australia, пристапено на 19 август 2024 година
- Fleitas Alfonso L, Disney G, Singh A, Simons K, King T (2024) „Ефектот на неформалната грижа врз менталното здравје кај адолесцентите и младите во Австралија: лонгитудинална студија заснована на популација“, The Lancet Public Health, 9 (1): 26-34, doi: 10.1016/S2468-2667(23)00299-2
- Gipson L, Roman C, Joseph N, Flatt J (2023) [ЛГБТК+ негуватели: предизвици, потреби за политики и можности](#), Центар за стратегии за здравствена заштита, пристапено на 19 септември 2024 година
- Klein E, Hunt J, Staines Z, Dinku Y, Brown C, Glynn-Braun K, Yap M (2023) Caring about Care (Commissioned Report No.7/2023), Centre for Indigenous Policy Research, Australian National University, doi: 10.25911/758N-8C87
- Lo Giudice D, Josif CM, Malay R, Hyde Z, Haswell M, Lindeman M, Etherton-Bear C, Atkinson D, Bessarab D, Flicker L, Smith K (2020) [Благосостојбата на негувателите на постарите Абориџини кои живеат во регионот Kimberley во оддалечената Западна Австралија: зајакнување, депресија и товар на негувателите](#), Journal of Applied Gerontology, 40 (7): 693-702, doi: 10.1177/0733464819898667
- MHCN (Mental Health Carers NSW) (2024) [Културно и јазично различни негуватели](#), веб-страница на MHCN, пристапено на 19 август 2024 година
- Парламент на Австралија (2024) Поглавје 2 - [Закон за препознавање на негувател](#), веб-страница на Домот на австралискиот парламент, пристапена на 16 август 2024 година
- Кралската комисија во одбраната и самоубиства на ветерани (9 септември 2024 година) Финален извештај, Поглавје 6: Семејства, податоци и истражување и основање нов ентитет. Достапно онлајн на: [Финален извештај - Том 6: Семејства, податоци и истражувања и основање нов ентитет \(royalcommission.gov.au\)](#), пристапено на 9 октомври 2024 година
- WGEA (Агенција за родова еднаквост на работното место) (2024) [Разликата во платите меѓу половите на податоците за ABS](#), веб-страница на WGEA, пристапено на 11 септември 2024 година
- WGEA (Агенција за родова еднаквост на работното место) (n.d) [Родова еднаквост и грижа](#), веб-страница на WGEA, пристапено на 3 септември 2024 година

National Carer Strategy

